

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Připravenost Městské policie hl. m. Prahy
na řešení mimořádné události typu
povodně**

**Readiness of City Police of the Capital City
of Prague to Solve Emergency Flood Event**

Diplomová práce

Studijní program: ochrana obyvatelstva
Studijní obor: civilní nouzové plánování

Autor diplomové práce: Bc. Kateřina Barešová
Vedoucí diplomové práce: Ing. Ivan Kolečák

Kladno 2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Barešová** Jméno: **Kateřina** Osobní číslo: **456679**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Připravenost Městské policie hl. m. Prahy na řešení mimořádné události typu povodeň

Název diplomové práce anglicky:

Readiness of City Police of the capital city of Prague to solve emergency flood event

Pokyny pro vypracování:

Předmětem diplomové práce (výzkumným úkolem) bude posouzení připravenosti Městské policie hl. m. Prahy (dále jen „MP“) na řešení mimořádné události typu povodeň po stránce materiálně technické vybavenosti a systému řízení. V teoretické části budou uvedeny právní předpisy, další dokumenty a základní pojmy v oblasti ochrany obyvatelstva a ochrany před povodněmi, popsána organizační struktura a charakteristika MP a také systém protipovodňové ochrany na území hl. m. Prahy. V praktické části budou provedeny SWOT analýzy a řízené rozhovory s vybranými příslušníky MP a zmapována její praktická činnost při povodních v Praze v letech 2002 a 2013, včetně komparace výsledků obou analýz. Předmětem zkoumání bude zejména způsob provádění a úroveň odborného výcviku příslušníků MP, stav zajištění materiálně technického vybavení MP a také systém řízení v rámci této složky IZS – vše se zaměřením na činnost MP při řešení mimořádné události typu povodeň. Výsledkem diplomové práce bude zhodnocení řešené problematiky a návrh opatření k řešení případných identifikovaných nedostatků.

Seznam doporučené literatury:

- [1] BLAŽKOVÁ, Kateřina a kol., Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta, ed. 1., Praha: MV - Generální ředitelství HZS ČR, 2015, 328 s., ISBN 978-80-86466-62-0
- [2] ADAMEC, Vilém, Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), ISBN 9788073851187.
- [3] STÁTŇÍKOVÁ, Pavla, Povodně a záplavy. V Praze: Paseka, 2012. Zmizelá Praha. ISBN 978-80-7432-182-5.
- [4] BRÁZDIL, Rudolf, Historické a současné povodně v České republice. Brno: Masarykova univerzita; Praha, 2005. Historie počasí a podnebí v českých zemích, sv. 7. ISBN 80-210-3864-0.

Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Ivan Kolečák

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **23.09.2019**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2021**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
pedagog vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
pedagog konzultant

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Student(ka) bere na vědomí, že je povinen(a) vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

24. 9. 2019

Datum převzetí zadání

Za

Podpis studenta(ky)

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Přípravenost Městské policie hl. m. Prahy na řešení mimořádné události typu povodně vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 07.05.2020

.....
Bc. Kateřina Barešová

PODĚKOVÁNÍ

Chtěla bych především poděkovat mému vedoucímu práce, panu Ing. Ivanu Kolečákovi, který se podílel na vzniku této diplomové práce svou trpělivostí, cennými radami a kritickými, ale konstruktivními připomínkami. Dále děkuji všem respondentům, panu Pavlovi Kvasnovsému ze Správy služeb hlavního města Prahy, všem zástupcům z řad Městské policie hlavního města Prahy, zejména panu řediteli Ing. Edurardovi Šusterovi, který mi zpřístupnil informace potřebné o městské policii a paní Mgr. Evě Vodákové, která mi umožnila účast na cvičení VODA 2019. Děkuji také za poskytnutí odborných informací, které posloužily k realizaci praktické části.

ABSTRAKT

Téma mé diplomové práce je zaměřeno na analýzu úrovně připravenosti Městské policie hl. m. Prahy (dále jen „MP HMP“) na řešení mimořádné události typu povodně, a to zejména po stránce její materiálně technické vybavenosti, odborné přípravy a systému řízení.

V teoretické části diplomové práce uvádím přehled právních předpisů a dalších dokumentů, které se dotýkají problematiky povodní a protipovodňové ochrany. Dále zde vymezuji základní pojmy v oblasti ochrany obyvatelstva a ochrany před povodněmi, popisuji všechny základní organizační a věcné aspekty činnosti MP HMP, včetně vazeb na další organizace a složky podílející se na řešení mimořádných událostí charakteru povodně. V neposlední řadě popisuji systém protipovodňové ochrany na území hl. m. Prahy.

V praktické části diplomové práce uvádím zejména závěry z provedených SWOT analýz a řízených rozhovorů s vybranými příslušníky MP HMP a také závěry z mapování její praktické činnosti při povodních v Praze v letech 2002 a 2013, včetně komparace výsledků obou analýz. Předmětem zkoumání je především způsob provádění a úroveň odborného výcviku příslušníků MP HMP, stav zajištění materiálně technického vybavení a také systém řízení v rámci této složky integrovaného záchranného systému – vše se zaměřením na činnost MP HMP při řešení mimořádné události typu povodně.

Výsledkem diplomové práce je zhodnocení řešené problematiky a návrh opatření k řešení identifikovaných nedostatků.

Klíčová slova

Městská policie hl. m. Prahy, integrovaný záchranný systém, povodně, ochrana před povodněmi, protipovodňová opatření, připravenost, analýza.

ABSTRACT

The topic of my thesis is focused on the analysis of the preparedness of the Municipal Police of the Capital City of Prague (hereinafter referred to as MP Prague) for dealing with an emergency event of the flood, especially in terms of its material and technical equipment, training and management system.

In the theoretical part of the thesis I present an overview of legal regulations and other documents concerning the flood and flood protection issues. Furthermore, I define the basic concepts in the area of population protection and flood protection, I describe all the essential and factual aspects of the activities of the MP Prague, including the links to other authorities and components involved in dealing with emergencies of floods. At last but not least, I describe the flood protection system in the Capital City of Prague.

In the practical part of the thesis I present especially the conclusions from the SWOT analyzes and controlled interview with chosen MP officers and also the conclusions from the mapping of MP practical activities during the floods in Prague in 2002 and 2013, including comparison of the results of both analyzes. The subject of the study is primarily the way of implementation and level of professional training of MP officers, the level of provision of material and technical equipment and also the management system within the Integrated Rescue System – all these issues focused on the activities of the Municipal Police of Prague.

The result of the thesis is an evaluation of the solved problems and a proposal of measures how to improve the identified shortcomings.

Keywords

The Municipal Police of the Capital City of Prague, the Integrated Rescue System, floods, flood protection, anti- flood measures, preparedness, analysis

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíle práce a hypotézy	13
2.1	Cíl práce.....	13
2.2	Hypotézy	13
3	Přehled současného stavu	14
3.1	Úvod do řešené problematiky	14
3.2	Právní předpisy a další dokumenty pro řešenou oblast	16
3.2.1	Právní předpisy.....	16
3.2.2	Ostatní dokumenty	19
3.3	Základní pojmy pro řešenou oblast	21
3.3.1	Základní pojmy podle zákona o IZS	21
3.3.2	Základní pojmy podle vodního zákona.....	24
3.3.3	Základní pojmy podle zákona o obecní policii	27
3.4	Charakteristika Městské policie hl. m. Prahy	29
3.4.1	Stručná historie vzniku a vývoje	29
3.4.2	Organizační struktura	30
3.4.3	Charakteristika a úkoly speciálních útvarů.....	32
3.4.4	Součinnost se složkami IZS a dalšími subjekty	39
3.4.5	Spolupráce v oblasti prevence	42
3.5	Ochrana před povodněmi v podmínkách hl. m. Prahy.....	42
3.5.1	Obecná charakteristika ochrany před povodněmi.....	43
3.5.2	Protipovodňová ochrana v podmínkách hl. m. Prahy	44
3.5.3	Místo a úloha Městské policie hl. m. Prahy.....	47

4	Metodika	49
4.1	Postup zpracování diplomové práce.....	49
4.2	Použité metody	50
4.2.1	Řízený rozhovor.....	50
4.2.2	SWOT analýza.....	51
4.2.3	Komparace sekundárních dat.....	53
4.2.4	Konstantní komparace	53
4.2.5	Zúčastněné pozorování	54
5	Výsledky	55
5.1	Vybavenost Městské policie hl. m. Prahy technikou a věcnými prostředky k zásahu při povodních.....	55
5.1.1	Silné stránky	56
5.1.2	Slabé stránky	56
5.1.3	Příležitosti.....	57
5.1.4	Hrozby	58
5.2	Příprava a výcvik strážníků Městské policie hl. m. Prahy se zaměřením na řešení mimořádných událostí typu povodně	59
5.2.1	Silné stránky.....	60
5.2.2	Slabé stránky	61
5.2.3	Příležitosti.....	61
5.2.4	Hrozby	62
5.3	Činnost Městské policie hl. m. Prahy při povodních v předchozích letech 63	
5.3.1	Povodně v roce 2002.....	64

5.3.2	Povodně v roce 2013	67
5.4	Závěry z řízených rozhovorů	69
5.4.1	Negativní skutečnosti.....	70
5.4.2	Pozitivní skutečnosti	74
5.5	Poznámky ze zúčastněného pozorování na cvičení VODA 2019.....	78
5.6	Vyhodnocení hypotéz	81
5.7	Závěry a návrhy opatření.....	82
6	Diskuze	84
7	Závěr	92
8	Seznam použitých zkratk	93
9	Seznam použité literatury	95
10	Seznam použitých obrázků.....	107
11	Seznam použitých tabulek	108
12	Seznam Příloh.....	109

1 ÚVOD

Ve své diplomové práci se zabývám otázkou připravenosti MP HMP na řešení mimořádné události typu povodeň. Téma práce jsem zvolila především z důvodu vysoké míry závažnosti povodně, jakožto jedné z nejzávažnější a nejčastěji se vyskytující mimořádné události, která může v podmínkách České republiky (dále jen „ČR“) nastat. Na tuto mimořádnou událost jsou připravovány všechny základní složky integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“), avšak jejich kapacity co do počtu zasahujících osob a nasazených věcných prostředků a materiálu jsou přece jen do určité míry omezené. Z tohoto důvodu jsou při zásahu využívány i další složky, které mohou přispět k úspěšnému a efektivnímu řešení této situace. MP HMP je jednou z těchto ostatních složek, která se zapojuje jakožto pomocný aparát. Jedná se o organizaci, jejíž činnost omezuje ryze geografické území hlavního města, což představuje poměrně malé území, a proto je zde větší pravděpodobnost komplexnější přípravy pro řešení různých mimořádných událostí. Je však otázkou, zdali se o přípravu na mimořádnou událost typu povodeň tato složka připravuje v dostatečném rozsahu či nikoliv.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce bylo posouzení připravenosti MP HMP na řešení mimořádné události typu povodně, a to po stránce odborné přípravy, materiálně-technického vybavení a systému řízení. Zhodnocení bylo provedeno prostřednictvím SWOT analýz, řízených rozhovorů, komparací vybraných dat a také vyhodnocením činnosti MP HMP při povodních na území hl. m. Prahy v předchozích letech.

Výsledkem diplomové práce je celkové zhodnocení řešené problematiky a navržení doporučení pro řešení zjištěných nedostatků v rámci odborné přípravy nebo materiální a technické vybavenosti.

2.2 Hypotézy

Hypotéza 1: Vybavenost MP HMP technikou a věcnými prostředky k zásahu při povodních je dostačující.

Hypotéza 2: Odborná připravenost členů MP HMP k řešení mimořádné události typu povodeň je na potřebné úrovni.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

V následující kapitole bude blíže představím MP HMP jakožto organizaci a také popíšu charakteristické znaky mimořádné události typu povodně, spolu s krátkým výkladem pojmosloví, výčtem právních a dalších dokumentů zabývajících se problematikou povodní.

3.1 Úvod do řešení problematiky

Dle závěrečné zprávy Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) k analýze hrozeb pro Českou republiku, z roku 2015, se povodně řadí do skupiny 22 typů nebezpečí s nepřijatelným rizikem. Jedná se tedy o událost, při níž by bylo nejspíše třeba vyhlásit krizový stav. Z tohoto důvodu je pro řešení této mimořádné události vypracováván gestorem, tedy Ministerstvem životního prostředí, typový plán (1).

Po rozsáhlých povodních na území ČR v roce 1997, se začal pohled na problematiku ochrany před povodněmi výrazně měnit. V současnosti převládá snaha o zvýšení přirozené akumulace a retardace vody v území a ovlivnění povodňových průtoků technickými opatřeními. Velký důraz je kladen na to, aby byly včas dostupné informace týkající se meteorologické a hydrologické situace a bylo tak možné následně předvídat rozsah povodňového ohrožení. Tyto informace bezprostředně předcházejí včasnému varování obyvatelstva v ohroženém území (2).

Statistiky uvádí, že na území hlavního města Prahy je z jeho celkové rozlohy ohroženo povodněmi téměř 12 %, což představuje přibližně 57 km² plochy. Z tohoto území se již daří efektivně chránit plochu více jak 50 km². Počet ohrožených obyvatel na území hlavního města Prahy se pohybuje kolem 70 tisíc osob, většina z nich je ale před povodněmi efektivně ochráněna (3).

Hlavní město Praha se historicky s povodněmi potýká od ranného středověku a je jimi velmi silně poznamenáno. Před regulací koryta řeky Vltavy pomocí kaskád, docházelo k povodním na tomto území velmi často. V novodobé povodňové historii došlo na území hlavního města Prahy k výskytu rozsáhlých povodní a k nutnosti intenzivně řešit tento typ mimořádné události, resp. krizové situace pouze dvakrát, a to v letech 2002 a 2013 (3).

Při povodních v srpnu roku 2002, jež jsou považovány za nejrozsáhlejší přirozené povodně, z hlediska kulminačního průtoku povodňové vlny za dobu všech standardních vodoměrných pozorování, došlo k odhalení nedostatečné přípravy na řešení této situace (4). Finanční škody se v celkovém součtu dostaly na částku téměř 27 miliard korun a v rámci celé republiky došlo k sedmnácti úmrtím souvisejících s povodněmi (3). Po této události došlo k značnému rozšiřování protipovodňových opatření na katastrálním území všech potenciálně ohrožených oblastí hlavního města Prahy, které byly zahrnuty do systému prevence před povodněmi. Vytvoření tohoto systému následně vedlo k vývoji návrhů spolu s následnou realizací legislativních, organizačních a rozsáhlých technických opatření (5).

Následující povodně v červnu roku 2013 byly pro hlavní město již méně devastující. Finální kalkulace škod se vyšplhala na celkové 4 miliardy korun. Takto nízké škody vznikly díky nově zbudované protipovodňové ochraně, skládající se celkem z 8 úseků (6).

Aktuálně se celková délka všech vystavěných protipovodňových opatření pohybuje okolo 255 km. Z tohoto počtu představuje necelých 7 kilometrů budování mobilních protipovodňových zábran (6).

3.2 Právní předpisy a další dokumenty pro řešenou oblast

Problematika povodní je v ČR velmi podrobně řešena i díky vysokému riziku. Také došlo k implementaci právních norem a dalších dokumentů Evropské unie do našeho právního řádu. Obdobně je tomu v oblasti ochrany obyvatelstva a IZS.

3.2.1 Právní předpisy

V této podkapitole uvádím výčet a základní charakteristiku (obsah) právních předpisů vztahujících se k problematice diplomové práce.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů – mimo jiné řeší v hlavě IX. problematiku ochrany před povodněmi, kde jsou v jednotlivých dílech řešeny otázky vzniku a rozvoje povodní, zvládnání povodňových rizik, povodňových opatření, záplavových území a území ohrožených zvláštními povodněmi a také jednotlivé stupně povodňové aktivity, účel a zpracování povodňových plánů, provádění povodňových prohlídek, problematika předpovědní a hlásné povodňové služby, provádění povodňových záchranných a povodňových zabezpečovacích prací, zpracování dokumentace a vyhodnocení povodní, úkoly a působnosti povodňových orgánů na všech úrovních, vymezení ostatních účastníků ochrany před povodněmi a také řešení nákladů na opatření na ochranu před povodněmi (7).

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“) – zejména jiné stanoví základní vymezení a úkoly obecní (městské) policie, pravidla pro uzavírání veřejnoprávních smluv s obecní policií, požadavky na strážníky obecní policie, povinnosti a oprávnění strážníků, způsob použití donucovacích prostředků, psa a zbraně strážníky, způsob

náhrady škod vzniklých v souvislosti s činností obecní policie a působnosti Ministerstva vnitra v oblasti obecní policie (8).

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“) – vymezuje IZS a jeho základní a ostatní složky včetně jejich působností, definuje základní pojmy, stanovuje pravomoci a působnosti orgánů veřejné správy na všech úrovních, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádné události, při provádění záchranných a likvidačních prací a při ochraně obyvatelstva (9).

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů – definuje základní pojmy v oblasti krizového řízení a kritické infrastruktury, vymezuje působnosti a pravomoci orgánů krizového řízení a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace nevojenského charakteru a při jejich řešení. Zákon dále stanovuje podmínky pro vyhlášení stavu nebezpečí hejtmanem kraje a uvádí taxativní výčet krizových opatření v působnosti vlády a hejtmana kraje (10).

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků – uvádí výčet významných vodních toků, popisuje způsob provádění správy vodních toků, vymezuje obsah a náležitosti žádosti o určení správcem, nebo zrušení správcem, nebo zrušení správcem drobného vodního toku (11).

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a plánech pro zvládání povodňových rizik – implementuje do právního řádu ČR Směrnici 2007/60/ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik, stanoví

obsah plánů povodí a plánů nezbytných pro zvládnutí rizik vyplývajících z povodní, stejně tak jako obsah hlavních a doplňkových opatření pro ochranu vod při plánování v oblasti vod. Vyhláška dále upravuje způsob a formu zpracování prozatímního vyhodnocení povodňových rizik a způsob stanovení oblastí s podstatným povodňovým rizikem (12).

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl – stanoví základní pojmy, vymazuje náležitosti manipulačních a provozních řádů na vodních dílech (identifikace vlastníka nebo uživatele vodního díla, případně osoby odpovědné za manipulaci s vodou, technické údaje o vodním díle, dále základní požadavky, zásady a pokyny pro manipulaci s vodou a pokyny pro manipulaci s vodou při mimořádné události a prováděných bezpečnostních opatřeních) (13).

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly – určuje vodní díla podléhající technickobezpečnostnímu dohledu, řeší kritéria pro zařazování vodních děl do jednotlivých kategorií a také četnost a rozsah provádění dohledu na vodních dílech podle kategorií, změny vodních děl po jejich dokončení nebo provozu a náležitosti programu dohledu (14).

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 79/2018 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území a jejich dokumentace – vymezuje základní pojmy, stanoví způsob a rozsah návrhu záplavového území správcem vodního toku a také způsob a rozsah stanovení záplavového území a jeho dokumentace vodoprávním úřadem (15).

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému – uvádí zásady a úrovně koordinace složek IZS při společném zásahu, zásady spolupráce operačních

středisek základních složek IZS, dále popisuje stupně poplachů a podmínky pro jejich vyhlášení, obsah a způsob zpracování dokumentace IZS a způsob krizové komunikace a spojení v IZS (16).

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva – zejména stanovuje způsob informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení a připravených opatřeních a v další části vymezuje a popisuje jednotlivá opatření ochrany obyvatelstva (varování, evakuace, kolektivní a individuální ochrana) a požadavky ochrany obyvatelstva při realizaci územního plánování (16).

3.2.2 Ostatní dokumenty

Také v této podkapitole uvádím výčet a stručný obsah dalších dokumentů souvisejících s tématem mé diplomové práce, tentokrát nelegislativního charakteru.

Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky – byla zpracována po rozsáhlých povodních na území ČR v letech 1997 a 1998 a je prvním uceleným dokumentem tohoto druhu v ČR. Zohledňuje existující legislativní, organizační, technická a ekologická hlediska a formuluje další možná a nezbytná opatření. Vytváří rámec pro definování konkrétních programů prevence před povodněmi, které byly a budou v ČR postupně založeny. Strategie byla schválena usnesením vlády ČR č. 382 ze dne 19. dubna 2000 (17).

Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodně blízkých opatření – je zaměřena zejména na preventivní opatření a jejím cílem je zhodnocení právního prostředí, realizace vyhlášených programů, vyhodnocení cílů a opatření stanovených v rámci procesu plánování v oblasti vod, zajištění systémového přístupu a také potřeb

finančních zdrojů. Koncepce byla schválena usnesením vlády ČR č. 799 ze dne 10. listopadu 2010 (18).

Medický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby – definuje základní pojmy, popisuje stupně povodňové aktivity pro přirozené povodně, ale také z hlediska bezpečnosti na vodních dílech a dále popisuje systém organizace a zabezpečení předpovědní povodňové služby a hlásné povodňové služby, včetně příslušných grafických schémat, které jsou uvedeny v příloze metodického pokynu (19).

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 – je základním koncepčním (lze říci přímo strategickým) dokumentem popisujícím systém ochrany obyvatelstva v ČR. Koncepce stanovuje základní principy ochrany obyvatelstva, včetně významných oblastí a nástrojů. Základem je vymezení pěti priorit ochrany obyvatelstva, kterými jsou: občan; soukromé subjekty; ochrana kritické infrastruktury; věda, výzkum a inovace; definování nových úkolů a přístupů v ochraně obyvatelstva. Koncepce také zahrnuje Harmonogram realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Koncepce byla schválena usnesením vlády ČR č. 805 ze dne 23. října 2013 (20).

Analýza hrozeb pro Českou republiku – stanoví výčet celkem 22 hrozeb, které mohou ve velkém rozsahu ohrozit ČR a byla u nich identifikována nepřijatelná úroveň rizika. V případě těchto hrozeb lze očekávat vyhlášení některého z krizových stavů, a proto je připravenost na řešení jejich následků ošetřena systémem opatření v krizovém plánování. Hrozby jsou členěny do skupin (naturogenní a antropogenní) a podskupin (biotické a abiotické;

technogenní, sociogenní a ekonomické). Analýza hrozeb byla schválena usnesením vlády ČR č. 369 ze dne 27.dubna 2016 (1).

Obecně závazná vyhláška č. 5/1992 Sbírký hlavního města Prahy o zřízení Městské policie Hlavního města Prahy ze dne 26. března 1992 – zřizuje MP HMP a stanovuje povinnosti a zásady součinnosti s orgány městských částí hlavního města, dále také vzhled stejnokrojů strážníků a pravidla pro jejich nošení při běžném výkonu služby a při zvláštních příležitostech (21).

3.3 Základní pojmy pro řešenou oblast

V této kapitole jsou uvedeny základní pojmy související s tématem diplomové práce, které jsou uvedeny v základních právních předpisech.

3.3.1 Základní pojmy podle zákona o IZS

Ze zákona o IZS jsem vybrala pojmy, jež úzce souvisí s členěním jeho složek a základními činnostmi, jež jsou implementovány do dokumentů pro řešení mimořádné události typu povodně (9).

- **Integrovaný záchranný systém** (§ 2, písmeno a)

Jedná se o koordinovaný postup jeho složek při plnění úkolů v podobě přípravy na mimořádné události a taktéž při provádění záchranných a likvidačních prací (9).

- **Mimořádná událost** (§ 2, písmeno b)

Je definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, dále také havárie ohrožující život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a je nutno provést záchranné a likvidační práce (9).

- **Záchranné práce** (§ 2, písmeno c)

Jsou činnosti, které zajišťují odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik, jež vznikla při mimořádné události. Vztahují se k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí a vedou k přerušení jejich příčin (9).

- **Likvidační práce** (§ 2, písmeno d)

Představují činnosti, které slouží k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí a navazují na záchranné práce (9).

- **Ochrana obyvatelstva** (§ 2, písmeno e)

Spočívá v plnění úkolů civilní ochrany. Mezi hlavní opatření patří varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití, která přispívají k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku obyvatelstva (9).

- **Základní složky IZS** (§ 4, odstavce 1 a 4)

Základními složkami IZS jsou:

- HZS ČR,
- jednotky požární ochrany (dále jen „JPO“) zařazené do plošného pokrytí kraje JPO,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby (dále jen „ZZS“),
- policie ČR.

Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. K tomu rozmisťují své síly a prostředky po celém území ČR (9).

- **Ostatní složky IZS** (§ 4, odstavce 2 a 3)

Ostatními složkami IZS jsou:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,

- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (například obecní, resp. městská policie),
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, jež lze aktivně využít při záchranných a likvidačních pracích (9).

Tyto složky poskytují při záchranných a likvidačních pracích pomoc na základě uzavřené písemné dohody o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem.

- **Stálé orgány pro koordinaci složek IZS** (§ 5, odstavec 1)

Těmito orgány jsou operační a informační střediska (dále jen „OPIS“) IZS, kterými jsou OPIS hasičského záchranného sboru kraje a OPIS generálního ředitelství HZS ČR (9).

- **Taktické cvičení složek IZS** (§ 17, odstavec 2)

Jedná se o cvičení, jehož účelem je připravit cvičící složky a další zúčastněné orgány na provedení a efektivní koordinaci záchranných a likvidačních prací při řešení mimořádné události. Tento druh cvičení je předem plánován a projednáván se zúčastněnými (9).

- **Poskytování plánované pomoci na vyžádání** (§ 21, odstavec 1)

Představuje předem připravenou písemnou dohodu, jíž je stanoven způsob a rozsah poskytnuté pomoci ostatními složkami IZS obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“), krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS při provádění záchranných a likvidačních prací. Je součástí poplachového plánu IZS (9).

- **Ostatní pomoc (§ 22)**

Pomoc poskytovaná vojenskými útvary a vojenskými zařízeními ozbrojených sil ČR, popřípadě hospodářská opatření pro krizové stavy, dle zvláštních právních předpisů. Tato pomoc se poskytuje na žádost HZS kraje, krajského úřadu či Ministerstva vnitra (9).

3.3.2 Základní pojmy podle vodního zákona

Vodní zákon definuje v hlavě IX. Ochrana před povodněmi celou řadu pojmů. Zde uvádím některé z nich (7).

- **Ochrana před povodněmi (§ 63, odstavec 1)**

Představuje souhrn činností a opatření, které vedou k předcházení a zvládnutí povodňového rizika v přímo určeném, ohroženém území. Oblast předcházení je zajištěna v podobě systematické prevence, oblast zvládnutí rizika je řešena operativními opatřeními, která vyplývají z povodňových plánů, popřípadě, při vyhlášení krizového stavu, z krizových plánů (7).

- **Přírozená povodeň (§ 64, odstavec 1)**

Je definovaná jako přechodné výrazné zvýšení hladiny povrchových vod, při němž dochází k vyběžení a voda zaplavuje přilehlé okolí mimo koryto a může způsobit škody. Povodeň je způsobena přírodními jevy, zejména táním ledu, dešťovými srážkami či jinými přírodními vlivy (7).

- **Zvláštní povodeň (§ 64, odstavec 1)**

Vzniká působením vlivů na bázi technických či konstrukčních závad, zejména poruchou vodního díla, díky níž může dojít až k jeho havárii v podobě ruptury, protržení nebo nouzovým řešením nastalé kritické situace na vodním díle (7).

- **Povodňové riziko** (§ 64a, odstavec 2)

Jedná se o kombinaci pravděpodobnosti výskytu povodní spolu s jejich možnými nepříznivými účinky na vybrané zájmy. Těmito zájmy jsou lidské životy, životní prostředí, kulturní dědictví a hospodářská činnost na ohroženém území (7).

- **Zvládání povodňových rizik** (§ 64a, odstavec 1)

Spočívá ve zmírnění možných nepříznivých účinků zapříčiněných povodní na vybrané zájmy. K těmto zájmům jsou dále přidruženy i nestavební povahy či úkony vedoucí ke snížení pravděpodobnosti zaplavení, pokud jsou tyto zájmy považovány za vhodné (7).

- **Mapy povodňového nebezpečí** (§ 64a, odstavec 4)

Graficky znázorňují a vymezují území, která jsou potenciálně ohrožena zaplavením, dle kalkulace různých povodňových scénářů spolu s využitím stanovených záplavových území. Na mapách se vyznačují možné negativní následky povodní, vyplývající ze závěrů analýz (7).

- **Plány pro zvládání povodňových rizik** (§ 64a, odstavec 5)

Tvoří souhrn informací, jako jsou náklady, přínosy, rozsah, průběh povodní a mnoho dalších aspektů týkajících se území záplavových oblastí. Pokrývají všechny aspekty zvládání povodňových rizik, přičemž kladou velký důraz na preventivní opatření, ochranu a připravenost spolu s monitorováním, výstavbou systému varování a podporou udržitelnosti využívání území (7).

- **Povodňová opatření** (§ 65, odstavec 1)

Člení se na přípravná (preventivní) opatření, opatření prováděná při hrozících povodních nebo při řešení mimořádné události typu povodně (operativní) a taktéž opatření prováděná po skončení povodně (následná) (7).

- **Záplavová území** (§ 66, odstavec 1)

Jsou území administrativně stanovená, na kterých může při výskytu přirozené povodně dojít k zaplavení. Rozsah území stanovuje vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku (7)

- **Území ohrožená zvláštními povodněmi** (§ 69)

Jsou území, u nichž může při zvláštních povodních dojít k zaplavení vodou. V momentu, kdy se vytyčená plocha území pro krizové situace významně liší od plochy, jež byla stanovena pro záplavová území, dochází k zanesení rozsahu této plochy do krizového plánu (7).

- **Stupně povodňové aktivity** (§ 70, odstavec 1)

Představují míru ohrožení, povodňového nebezpečí, vázající se na směrodatné limity, kterými jsou obvykle vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě jiné hodnoty, které definuje příslušný povodňový plán (7).

- **Povodňové plány** (§ 71, odstavec 1)

Jsou dokumenty obsahující způsob zajištění včasných a relevantních informací týkajících se vývoje povodně a dalších událostí, spolu s organizací zabezpečovacích prací, aktivací dotčených orgánů a záchranných a dalších prací, které se situací úzce souvisí (7).

- **Předpovědní povodňová služba** (§ 73, odstavec 1)

Služba informující povodňové orgány a další možné účastníky podílející se na ochraně před povodněmi o vzniku povodně spolu s jejím nebezpečným vývojem, dále také o hydrometeorologických prvcích naznačujících vznik povodně. Poskytovatelem této služby je Český hydrometeorologický ústav, který spolupracuje se správcí povodí (7).

- **Hlásná povodňová služba** (§ 73, odstavec 2)

Je subjekt zajišťující informace povodňovým orgánům, jež tyto informace používají pro varování obyvatelstva na místech potenciálně ohrožených. Informuje povodňové orgány a další účastníky o vývoji povodně

a předává zprávy a hlášení k jejímu vyhodnocování. Hlásná služba je organizována na úrovni obcí a ORP příslušnými povodňovými orgány (7).

- **Povodňové záchranné práce** (§ 74, odstavec 1)

Zahrnují technická a organizační opatření využívaná při povodních na bezprostředně ohrožených a již zaplavených územích. Hlavním cílem je záchrana života a majetku. Mezi tyto činnosti patří ochrana, evakuace a péče o obyvatelstvo po nezbytně nutnou dobu a přemístění majetku z ohroženého území (7).

- **Povodňové zabezpečovací práce** (§ 75, odstavec 1)

Představují souhrn technických opatření, jež jsou prováděna při hrozícím nebezpečí povodně či v průběhu povodně, vedoucí ke zmírnění negativního působení povodně a jejich škodlivých následků (7).

- **Povodňové orgány** (§ 77, odstavce 1 až 3)

Řízení ochrany před povodněmi zabezpečují povodňové orgány, které se při své činnosti řídí povodňovými plány. V období mimo povodeň to orgány obcí, obecní úřady ORP, krajské úřady a Ministerstvo životního prostředí. Po dobu povodní jsou povodňovými orgány povodňové komise zřízené na všech úrovních. Oprávnění povodňových orgánů stanoví vodní zákon (7).

3.3.3 Základní pojmy podle zákona o obecní policii

Rovněž v zákonu o obecní policii je vymezena celá řada pojmů, vztahujících se k činnosti obecní policie. Zde uvádím ty nejzákladnější (8).

- **Obecní policie** (§ 1)

Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Slouží k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce a k plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo jiných zvláštních právních

předpisů. Spolupracuje s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávných celků. Obecní policie zřízená městem nebo statutárním městem a v hlavním městě Praze se označuje městská policie. Obecní policie může jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce (22).

- **Veřejnoprávní smlouva** (§ 3a)

Obec, která nezřídila obecní policii, může uzavřít s jinou obcí v témže kraji, která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly na území obce, která smlouvu uzavřela. Uzavření veřejnoprávní smlouvy vyžaduje souhlas krajského úřadu (8).

- **Strážník obecní policie** (§ 4, odstavec 1)

Strážníkem obecní policie může být občan ČR, který je bezúhonný, spolehlivý, zdravotně způsobilý, dosáhl věku 18 let, má střední vzdělání s maturitní zkouškou a získal osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů (8).

- **Donucovací prostředky** (§ 18, odstavce 1 a 2)

Donucovacími prostředky jsou přesně vymezené úkony, postupy a technické prostředky, které je strážník oprávněn použít v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek (8).

3.4 Charakteristika Městské policie hl. m. Prahy

V následující kapitole je popsán vznik, struktura a úloha MP HMP.

3.4.1 Stručná historie vzniku a vývoje

Začátek činnosti MP HMP se datuje k 11. květu roku 1992, kdy byla zřízena obecně závaznou vyhláškou hlavního města Prahy č. 5/1992 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení Městské policie hlavního města Prahy (23). V tomto roce vznikl taktéž jeden z nejpodstatnějších útvarů, kterým je centrální operační středisko (24).

Na začátku roku 1994 proběhla reorganizace výkonných útvarů. Došlo ke zřízení třinácti obvodních velitelství a dvou specializovaných útvarů, jimiž jsou velitelství Metro a oddíl psovodů, kteří mají působnost na celém území hl. m. Prahy (24).

V období od února do května roku 1995 bylo 13 obvodních velitelství nově nahrazeno 6 oblastními velitelstvími. Tato nová oblastní velitelství jsou dále členěna na okrskové stanice. Došlo také k založení dalších 3 útvarů s celoměstskou působností. Kromě již existujících (oddíl psovodů a velitelství Metro) vznikl ještě Dopravní oddíl, Strážní oddíl a Pohotovostní jednotka, která však svou činnost ukončila v červenci následujícího roku (24).

Od 1. ledna 2000 došlo u MP HMP k dalším zásadním změnám v organizační struktuře. Oblastní velitelství byla nahrazena Obvodními ředitelstvími MP HMP pro Prahu 1 až Prahu 15, a to v souladu s územním členěním hlavního města. Toto členění je zachováno dodnes. Ve stejný okamžik vzniká také samostatné oddělení prevence kriminality. Centrální operační středisko inovuje své služby a zajišťuje tísňovou linku pro neslyšící (24).

V roce 2007 se z velitelství Metro stává Hlídkový útvar, jehož činnost dodnes přetrvává (24).

V čele řízení MP HMP se během její působnosti vystříдалo 5 ředitelů. První osobou řídící MP HMP byl JUDr. Lubomír Blažek, který na postu ředitele působil v letech 1991-1997. Následně jeho místo zaujal Ing. Radim Chyba, jehož působnost skončila v roce 2002 a byl nahrazen Mgr. Vladimírem Kotroušem, který tuto funkci vykonával po dobu devíti let. V roce 2011 došlo k náhlé změně v řízení, a nynější náměstek pro výkon služby Mgr. Ludvík Klema byl pověřen funkcí prozatímního ředitele MP HMP až do roku 2012, kdy se konalo nové výběrové řízení. V současnosti je ředitelem MP HMP Ing. Eduard Šuster, který je na této pozici od roku 2013 (24).

3.4.2 Organizační struktura

Organizační struktura MP HMP je hierarchicky rozdělena do tří základních větví (viz obrázek 1). Pro každou větev je stanovena osoba, jež řídí a kontroluje všechny útvary a oddělení, které pod tuto osobu spadají (25).

Hlavní řídicí osobou je ředitel MP HMP, aktuálně již výše zmiňovaný Ing. Eduard Šuster. Ten osobně spravuje jednu ze tří větví, do které patří tyto útvary a oddělení:

- interní auditor,
- kancelář ředitele,
- obvodní ředitelství Praha 1 až Praha 15,
- oddělení kontroly a stížností,
- oddělení personální,
- právní oddělení,
- oddělení prevence (25).

Jedná se o soustavu článků, která zajišťuje administrativní chod MP HMP, kontroluje a řídí jednotlivé městské části Prahy a řeší otázky týkající se veřejné spokojenosti a osvěty.

Druhou větev v rámci řízení MP HMP má pod svým patronátem náměstek ředitele pro ekonomiku, v současnosti je jím Mgr. Vendula Kožíšková. V této větvi se nachází útvary zabezpečující ekonomickou agendu v rámci MP HMP, dále také technologickou podporu. Posední útvar, spadající do této větve, se zabývá opuštěnými zvířaty, neboť péče o ně spadá rovněž do působnosti MP HMP a za tímto účelem byl zřízen i útulek pro nalezená zvířata. Do působnosti ekonomické náměstkyně tedy patří tyto útvary:

- útvar ekonomických analýz a účetnictví,
- útvar provozního a logistického zabezpečení,
- útvar informačních a komunikačních technologií,
- útvar pro opuštěná zvířata (25).

Třetí větev spravuje náměstek ředitele pro výkon služby, jímž je v současnosti Mgr. Ludvík Klema. V této větvi se nachází útvary, které hrají velmi podstatnou roli v oblasti plnění úkolů MP HMP. Jedná se tedy o větev výkonnou. O těchto útvarech jsem se zmiňovala již v rámci popisu stručné historie MP HMP a jedná se tedy o:

- centrální operační středisko,
- útvar řešení přestupků,
- útvar vzdělávání,
- hlídkový útvar,
- útvar poříční,
- útvar psodů (25).

Jednotlivá oddělení a útvary mají svou vlastní, interní hierarchii, kde je stanoven vedoucí, popřípadě další osoby pověřené zvláštními povinnostmi. Všechny útvary jsou mezi sebou propojeny a neustále spolu komunikují. Probíhají zde různé procesy, které propojují tyto tři větve a vytváří spleť strukturu řízení a fungování MP HMP (25).

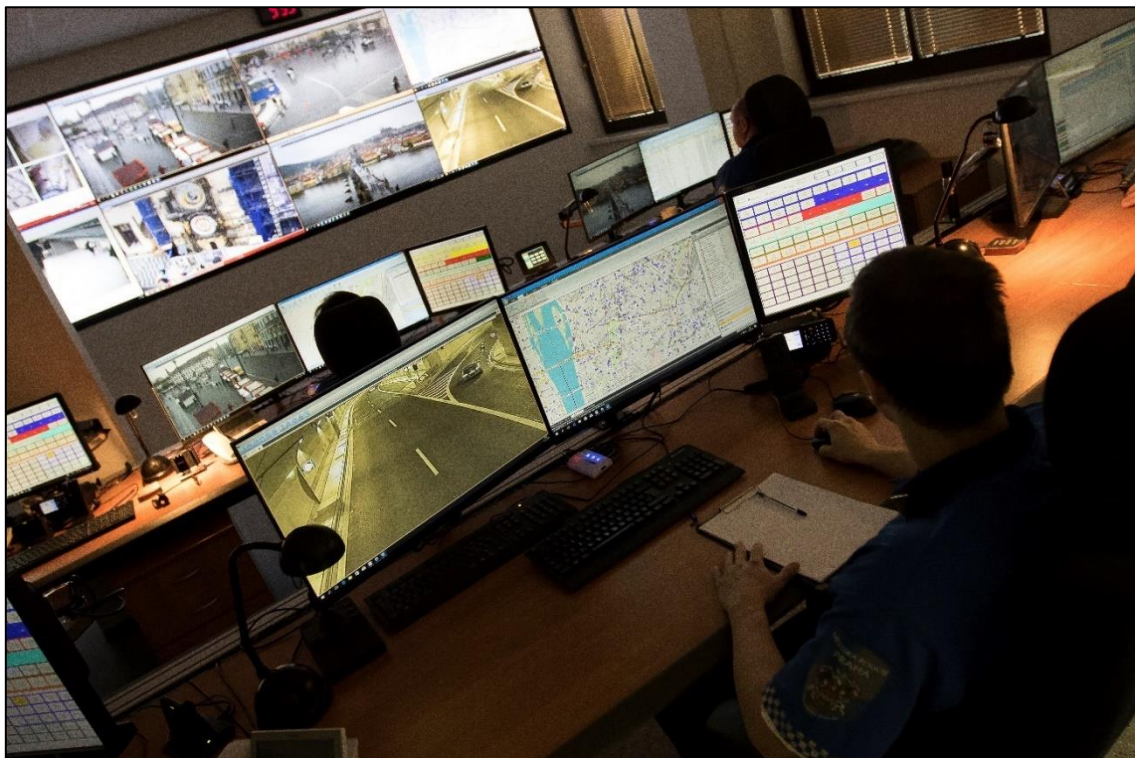
Obr. 1 – Organizační struktura MP HMP (26)

3.4.3 Charakteristika a úkoly speciálních útvarů

Speciální útvary vznikaly u MP HMP průběžně od jejího založení v roce 1992 a jejich vývoj i nadále pokračuje. Tyto speciální útvary, jak je již z jejich názvu zřejmé, plní krom běžných úkolů MP HMP další, zvláštní úkoly, na které jsou příslušníci speciálně školeni a připraveni. V následující kapitole jsou tyto útvary podrobněji popsány.

- **Centrální operační středisko** (viz obrázek 2) je nejstarším útvarem, který u MP HMP funguje. Jeho hlavní povinnost spočívá v organizování činnosti výkonných útvarů MP HMP na území celého hlavního města. Majoritní organizování činnosti se soustředí na zajištění nepřetržitého řízení pracovní činnosti strážníků na tomto území. Jakožto operační středisko předává

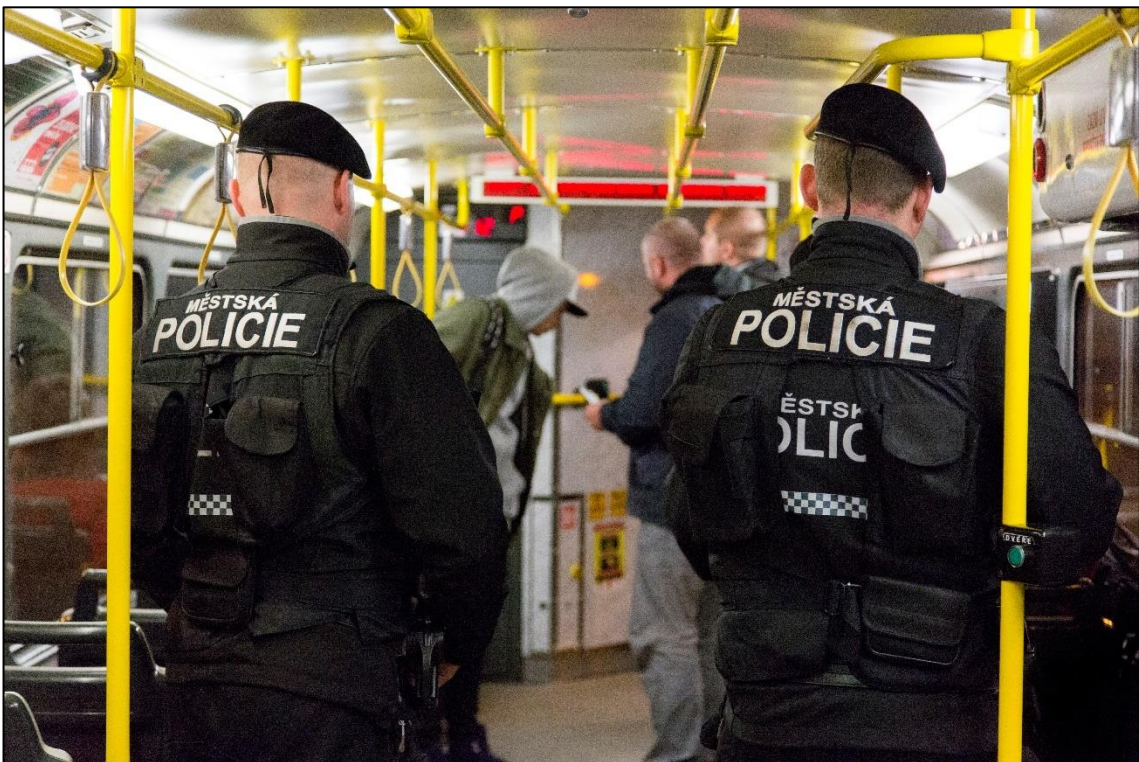
informace o událostech souvisejících s činností MP HMP. Mimo jiné zprostředkovává zpracování denní situační zprávy, zabezpečuje spojení s OPIS základních složek IZS a dalšími prvky jednotného bezpečnostního systému. Plní úkoly stanovené ředitelem MP HMP, náměstkem pro výkon služby a dalšími vedoucími zaměstnanci, určenými ředitelem do pracovní pohotovosti za vedení MP HPM (27).

Obr. 2 – Centrální operační středisko (26)

- **Hlídkový útvar** (viz obrázek 3) vykonává dohled nad bezpečností a veřejným pořádkem v souvislosti s městskou hromadnou dopravou (dále jen „MHD“) a dalšími prostory s MHD spjatými. Strážníci při výkonu služby spolupracují se zaměstnanci Dopravního podniku hl. m. Prahy a příslušníky Policie ČR. Strážníci tohoto útvaru tak plní úkoly, jimiž přispívají k ochraně veřejného pořádku a bezpečnosti cestujících a majetku v prostorách MHD. Strážníci slouží ve dvoučlenných hlídkách, kterým jsou svěřeny jednotlivé

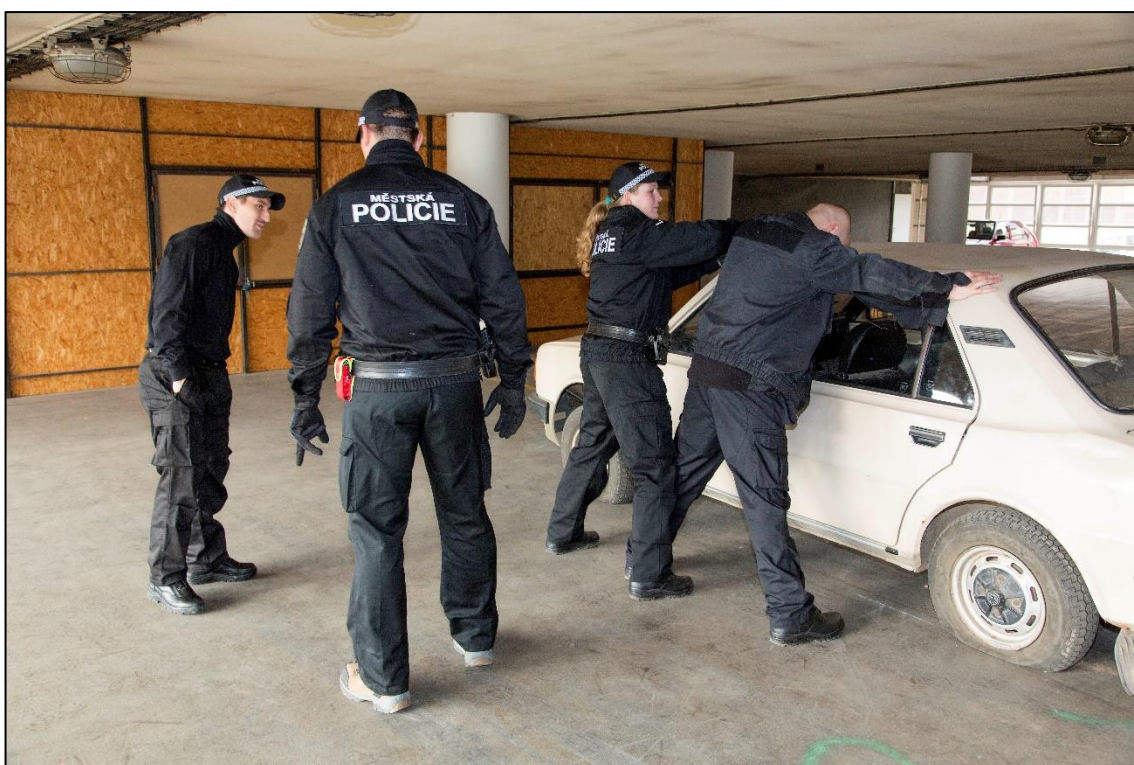
stanice metra a vlakové trasy mezi nimi. Na přestupních stanicích jsou hlídky posíleny o přítomnost stálých hlídek strážníků. Specifická okrsková služebna Hlídkového útvaru se nachází na Letišti Václava Havla (Letiště Praha, a.s.), kde dohlíží zejména na dodržování veřejného pořádku včetně způsobu zajišťování taxislužby pro cestující a vykazování závadových osob ze všech veřejně přístupných terminálových hal areálu letiště a blízkého okolí (28).

Obr. 3 – Strážníci Hlídkového útvaru v MHD (26)

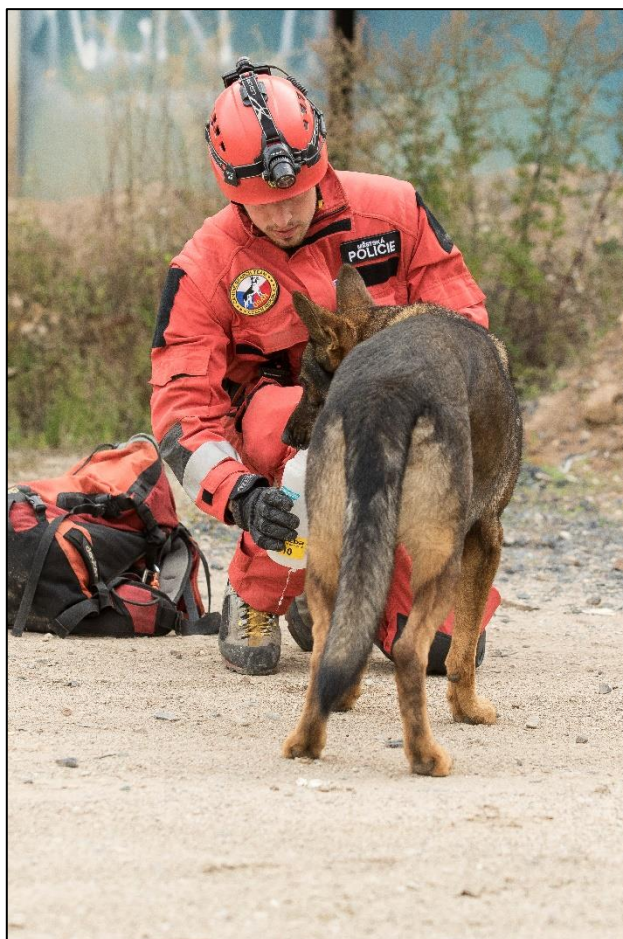
- **Útvar řešení přestupků** má celoměstskou působnost, který při své činnosti zabezpečuje veškerou administrativní agendu související s přestupky spáchanými na území hl. m. Prahy, dále pak také zajišťuje zřízení pracovišť řešení přestupků na jednotlivých útvarech, pokud jsou tam zřízena. Další stěžejní činnost spočívá v přípravě a zpracování exekučních návrhů k vymáhání dlužných částek za nezaplacené pokuty. Útvar spolupracuje s dalšími orgány státní správy a samosprávy, včetně Policie ČR (29).

- **Útvar vzdělávání** (viz obrázek 4) je pracovištěm odpovědným za odborný rozvoj čekatelů, strážníků a dalších zaměstnanců MP HMP. Vzdělávání těchto osob představuje komplexní proces, zajišťující jejich pracovní připravenost k plnění úkolů a následnému zdokonalování znalostí a dovedností. V rámci činnosti, spolupracuje s dalšími útvary, především při implementaci požadavků odborného rozvoje pro specifické činnosti strážníků, do systému vzdělávání. Útvar vzdělávání je specializovaným školicím zařízením s akreditací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Mezi hlavní úkoly útvaru pro vzdělávání patří například zabezpečení výcviku v rámci nástupní pětiměsíční odborné přípravy, dále také zajišťují obsahovou náplň nástupních a prolongačních kurzů. Mezi další úkoly patří i spolupráce při přijímacích řízeních v podobě ověřování fyzické způsobilosti (30).

Obr. 4 – Útvar vzdělávání – cvičný zásah (26)

- **Útvar psovodů** (viz obrázek 5) se řadí mezi výkonné útvary MP HMP, který zajišťuje odborný výcvik služebních psů spolu s využíváním takto proškolených psů při výkonu pracovní činnosti. Součástí tohoto útvaru tvoří záchranná jednotka, jež slouží k nasazení při záchranných pracích. Záchranná kynologická skupina MP HMP má zaměření na sutinové a plošné vyhledávání osob, pohřešovaných či pátraných osob. Tato skupina je velmi úzce spojena v rámci IZS a spolupracuje s Ministerstvem vnitra-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen „MV-GŘ HZS ČR“), kde plní i nadstandardní požadavky pro činnost v rámci USAR odřadu (31).

Obr. 5 – Psovod se psem v rámci pátrací akce (26)

- **Poříční útvar** (viz obrázek 6) je tvořen strážníky se specializovaným výcvikem a vybavením, technikou včetně služebních člunů, na kterých vykonávají svou činnost nejen na vodním toku Vltavy, ale i na dalších vodních dílech spadajících do katastrálního územní hlavního města. Útvar se majoritně podílí na prevenci, dohledu a zabezpečení místních záležitostí ve formě dozoru nad veřejným pořádkem na vodních dílech a jejich březích, včetně kotvišť. Dle aktuální situace na vodním toku, v rámci řešení mimořádných událostí, posiluje výkon pracovní činnosti strážníků MP HMP, především při záchranných akcích. Ke své činnosti využívá spolupráce s Poříčním oddělením Policie ČR, Státní plavební správou ČR, Vodní záchrannou službou Českého červeného kříže, rybářskou stráží Českého rybářského svazu, HZS ČR, Povodím Vltavy s.p. a dalšími subjekty, jejichž činnost je spjata s aktivitami a činnostmi na vodních dílech. Poříční útvar zajišťuje základní školení ostatních strážníků v oblasti používání záchranných setů určených pro manipulaci ve vodním prostředí (32).

Obr. 6 – Poříční útvar (26)

- **Oddělení prevence** (viz obrázek 7) má činnost vymezenou zejména Konceptí prevence kriminality hlavního města Prahy na léta 2017 až 2021 (33). Hlavní zaměření se soustředí na vzájemnou komunikaci s osobami, pro které je nepostradatelná dostupnost informací o způsobech ochrany před nejčastěji se vyskytujícími způsoby páchané trestné činnosti a sociálně patologických jevů. Vzdělávání probíhá převážně pro sociální a situační oblast na úrovni primární a sekundární prevence. Činnost a samotné oddělení je zakotveno také v preventivních dokumentech hlavního města Prahy, například ve Strategickém plánu protidrogové politiky hlavního města Prahy pro období 2013 až 2020, ve kterém je oddělení Prevence uvedeno jakožto spolupracující subjekt při realizaci osvětových programů (34).

Obr. 7 – Strážníci prevence při dopravním školení (26)

3.4.4 Součinnost se složkami IZS a dalšími subjekty

Vzhledem k postavení MP HMP v rámci IZS, kde zaujímá pozici ostatní složky, je nutno pro využívání sil a prostředků MP HMP smluvně uzavírat dohody, díky kterým mají smluvní strany možnost spolupracovat při různých situacích. Z tohoto důvodu je mezi MP HMP, ať přímo, nebo prostřednictvím zřizovatele, Magistrátu hl. m. Prahy, uzavřeno několik dohod.

Jedná se například o tyto dokumenty:

A. Koordinační dohoda

Byla uzavřena mezi Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy a hlavním městem Prahou (zřizovatel MP HMP) v srpnu roku 2016 a týká se stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hl. m. Prahy (35).

Dohoda se týká vzájemné spolupráce v oblastech:

- ochrana veřejného pořádku,
- Bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- mediální a tisková spolupráce,
- prevence kriminality,
- operační a krizové řízení,
- integrovaný kamerový systém,
- územní odpovědnost,
- výcvik a školení,
- cizinecká problematika,
- komunikace a koordinace,
- péče o zvířata (35).

Součástí dohody jsou přílohové dokumenty, ve kterých lze nalézt zpracované soubory jednotlivých činností a úkolů vykonávaných MP HMP v oblastech

zmiňovaných v dohodě. Spolupráce mezi krajským ředitelstvím Policie ČR, MP HMP a Magistrátem hl. m. Prahy probíhá na všech úrovních samostatně. (35)

Článek 7, odst. 4 dohody nazvaný „Spolupráce v oblasti operačního a krizového řízení“ je z hlediska mé diplomové práce stěžejní. Týká se spolupráce ve specifických situacích a uvádí se v něm mimo jiné: „Strany dohody se dohodly na maximální spolupráci v oblastech mimořádných událostí, zejména při živelních pohromách, mimořádných událostech v metru, mimořádných událostech v dopravě a ostatních mimořádných událostech.“ (35)

V této dohodě je tedy zakotvena spolupráce při řešení mimořádných událostí typu živelních pohrom, do kterých přirozeně povodně taktéž spadají.

V jednotlivých přílohách lze dohledat další úkoly, jež v rámci součinnosti mohou strážníci MP HMP vykonávat. Například v příloze č. 1 uzavřené dohody, týkající se ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a majetku osob, je v kapitole „7. Další specifikace spolupráce v oblasti ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti a majetku osob“ uvedena součinnost s Policií ČR v rámci pátracích akcí zaměřených na pátrání po hledaných či pohřešovaných osobách, odcizených vozidlech a věcných prostředcích. (36)

B. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání

Byla uzavřena podle ustanovení § 21 zákona o IZS mezi Hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy a hl. m. Praha v roce 2009. Předmětem dohody je vzájemná spolupráce HZS ČR a útvarů psodů MP HMP a týká se poskytování plánované pomoci na vyžádání při řešení událostí, kde je zapotřebí asistence kynologů, jak při plošném, tak při sutinovém vyhledávání. Součástí této dohody je i jmenný seznam jednotlivých dvojic zasahujících ve formě strážník – zasahující pes (37).

C. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání

Další dohoda uzavřená podle § 21 zákona o IZS, tentokrát mezi MV-GŘ HZS ČR a hl. m. Praha, a týkající se asistence útvaru psovodů při řešení mimořádných událostí, při kterých zasahuje USAR tým a je zapotřebí asistence kynologů. Jedná se jak o plošné, tak sutinové vyhledávání, na které mají psovodi MP HMP se zasahujícími psy atest. Jejich pozice je v rámci organizace zasahujícího týmu přesně stanovena, viz. Příloha 1 – Vyhledávací a záchranný odřad, základní a redukovaná struktura. Jejich pomoc lze využívat i pro mezinárodní výjezdy pro řešení mimořádných událostí v zahraničí.

D. Dohoda s poskytovatelem ZZS hl. m. Prahy

Tato dohoda uzavřená mezi ZZS hlavního města Prahy a MP HMP se týká spolupráce při používání automatizovaných externích defibrilátorů (dále jen „AED“). Dohoda mimo jiné stanoví způsob spolupráce ZZS při vzdělávání v používání AED strážníky MP HMP (37).

E. Účast na cvičeních složek IZS nebo orgánů krizového řízení

Spolupráce v podobě účasti strážníků MP HMP na prověřovacích a taktických cvičeních, jež pořádají základní složky IZS (37).

Za posledních 5 let se MP HMP účastnila těchto cvičení složek IZS:

- Metro 2014 (chemický útok v metru),
- Základna 2018 (stavba materiální základny humanitární pomoci),
- Anděl 2019 (útok aktivního střelce včetně vzetí rukojmích),
- Voda 2019 (výstavba protipovodňových zábran ve vybraném úseku hl. m. Prahy),
- MODEX 2019 (mezinárodní cvičení Evropské unie na Sicílii na téma zemětřesení) (38).

3.4.5 Spolupráce v oblasti prevence

Mezi hlavní aktivity, jež pramení z výše uvedené koncepce prevence kriminality, je realizování odborných aktivit, kterými jsou např. práce s mládeží, informování občanů a vzdělávání. K tomu se oddělení Prevence zapojuje do preventivních aktivit organizovaných hlavním městem, realizováním programů MP HMP na úseku prevence v oblastech jako rizikové chování, primární protidrogová prevence, zdravotní nebo bezpečnost silničního provozu (39).

Jednou z hlavních priorit v oblasti prevence je udržení a posílení preventivní metodické a poradenské činnosti, prováděné členy MP HMP. Tato činnost je prováděna především ve školách a školských zařízeních, domovech mládeže, diagnostických ústavech a v domovech seniorů. Oddělení Prevence klade velmi velký důraz na odbornost, dostatečné vzdělání a komunikační schopnost svých pracovníků, díky čemuž tento program získává na finální efektivitě (40).

Nejvíce vnímanou činností v oblasti prevence je přednášková činnost, jež se řadí mezi hlavní aktivity příslušného oddělení MP HMP. Pro tento účel byly vytvořeny metodické programy, které jsou rozděleny do pěti základních okruhů. Jednotlivé metodiky jsou modifikované taktéž pro osoby se sníženou schopností pohybu či vnímání. Okruhy, které byly vytvořeny se týkají zejména bezpečného chování, dopravní výchovy, ochrany osob a majetku, první pomoci a požární prevence a sociálně patologických jevů (41).

3.5 Ochrana před povodněmi v podmínkách hl. m. Prahy

V rámci této kapitoly budu rozebírat protipovodňovou ochranu jak v obecné rovině, tak na území hl. m. Prahy. Součástí této kapitoly bude i specifikace úlohy MP HMP při řešení tohoto typu mimořádné události.

3.5.1 Obecná charakteristika ochrany před povodněmi

Pro ochranu před povodněmi slouží tak zvaná povodňová opatření. Tato opatření jsou účastníky ochrany před povodněmi realizována ve 3 fázích:

- přípravná (preventivní) opatření v období před vznikem povodně, resp. mezi jednotlivými povodněmi,
- operativní opatření prováděná při nebezpečí povodně a za povodně,
- následná opatření prováděná po povodni.

Jednotlivé fáze tvoří souhrn specifických činností, které zajišťují zvládnutí dané situace (42).

A. Přípravná (preventivní) opatření představují činnosti, prováděné v období, kdy daná oblast není ohrožena povodněmi. Jedná se o úkony jako například: stanovení záplavových území, vytvoření a aktualizace povodňových plánů, vytvoření organizační a technické přípravy, povodňové a hlásné povodňové služby, stanovení směrodatných limitů pro jednotlivé stupně povodňové aktivity a mnohé další (42).

B. Opatření prováděná při nebezpečí povodně a za povodně (operativní) spočívají v samotné činnosti povodňových a dalších orgánů zřízených pro řešení mimořádné události typu povodeň. Mezi tyto orgány patří předpovědní povodňová služba, hlásná povodňová služba a hlídková služba. Hlavními činnostmi v této oblasti jsou především varování, vyklízení záplavových území, řízené ovlivňování odtokových poměrů, povodňové zabezpečovací a záchranné práce a zabezpečení náhradních funkcí a služeb v území, jež bylo povodní zasaženo (42).

C. Opatření prováděná po povodni (následná) jsou převážně činnosti administrativního charakteru. Tvoří je evidenční a dokumentační práce, vyhodnocení povodňové situace spolu se vzniklými škodami. Neopomenutelnou činností pro opatření po povodni je odstranění povodňových škod spolu s obnovou území po povodni (42).

3.5.2 Protipovodňová ochrana v podmínkách hl. m. Prahy

Protipovodňová opatření na území hl. m. Prahy začala vznikat v roce 1997. Její úlohou je zabránit vylití řek Vltavy a Berounky do zastavených území hlavního města. Protipovodňová opatření jsou tvořena dvěma základními kategoriemi:

Liniová opatření představující soustavu několika různých druhů zábran a dalších konstrukčních zařízení, které zamezují prostupování vody dále od břehů toku. Mezi tyto zábrany jmenovitě patří:

- mobilní protipovodňové bariéry,
- stále protipovodňové zemní hráze,
- železobetonové stěny,
- železniční náspy, které jsou využívány na určitých územích (43).

Uzávěry na kanalizační síti v určených místech představují zejména zpětné klapky a přečerpávací stanice, které se v rámci řešení mimořádné události využívají. Na kanalizační síti dojde k uzavření dešťové kanalizace pomocí šoupěte nebo zpětnou klapkou a dešťová voda je přečerpávána do Vltavy (43).

Rozloha území ohroženého povodní představuje v katastru hl. m. Prahy plochu 57,5 km², což představuje 11,6 % území hlavního města, z toho je ochráněno před povodní 10,8 %. Počet obyvatel ohrožených povodní se pohybuje okolo 7000, což činí asi 5,5 % z celkového počtu obyvatel Prahy, z toho ochráněno před povodní je přes 6 600 osob, představujících 5,2 % (43).

Protipovodňová ochrana je na toku Vltavy budována v osmi etapách. Celková délka zabezpečovaného území, s použitím zemních vaků, pevných betonových stěn a mobilního hrazení, přesahuje 19 kilometrů. Podíl mobilního hrazení je téměř 7 kilometrů. Výška mobilního hrazení se liší dle charakteru území a pohybuje se od 20 cm až do 6,27 m (43).

Výčet jednotlivých etap spolu se zajímavými místy v rámci úseku:

- **Etapa 0001 Staré Město a Josefov.**
- **Etapa 0002 Malá Strana a Kampa** – součástí etapy 0002 je uzávěra Čertovka, která sahá od mostu Legií až po Karlův most. Délka uzávěry je 23,5 m a výška 4,9 m, hmotnost celé uzávěry je 51 tun. Na Čertovce jsou vystavěny stupnice, do kterých se vsazují mobilní hliníkové zábrany, vysoké 2,8 m. Tato výška odpovídá hladině Vltavy z povodní roku 2002, včetně 30 cm rezervy.
- **Etapa 0003 Karlín a Libeň** – v tomto úseku se nachází libeňské přístavy, kde byla v rámci protipovodňové ochrany vybudována čerpací stanice ROKYTKA, čítající šest čerpadel a jednu protipovodňovou uzávěru. Celkové náklady na výstavbu těchto zařízení přesáhly 300 milionů korun.
- **Etapa 0004 Holešovice, Stromovka.**
- **Etapa 0005 Výtoň, Podolí a Smíchov.**
- **Etapa 0006 Zbraslav, Radotín a Chuchle.**
- **Etapa 0007 Troja.**
- **Etapa 0008 Protipovodňová ochrana Modřany (43).**

Veškeré mobilní části jdou uloženy v kontejnerech ve skladovém areálu Dubeč, ve kterém se provádí i pravidelná údržba. Jsou zde také uloženy náhradní zdroje elektrické energie, osvětlovací technika, technika potřebná k naložení a vyskladnění kontejnerů spolu s 133 kontejnery s mobilními prvky. Jednotlivé úseky (etapy) mají přiděleny kontejnery s prvky určenými výhradně

pro daný úsek. Z tohoto důvodu mají kontejnery svůj číselný kód, který určuje úsek, kam bude navezen na místo výstavby (43).

V celkovém souhrnu obsahují všechny kontejnery celkem:

- 26 442 ks hradidel,
- 2 266 ks slupic,
- 972 ks podpěr,
- 4 891 ks stahovacích tyčí.

Celková váha těchto uskladněných prvků přesahuje 791 tun (43).

Kontejnery jsou převáženy dle harmonogramu vývozu, který je součástí Povodňového plánu hl. m. Prahy. Protipovodňová ochrana může být v souladu s povodňovým plánem být plně uvedena do stavu pohotovosti do 52 hodin. Při vyhlášení 3. stupně povodňové aktivity (ohrožení), je k výstavbě zapotřebí 600 osob. Další technika, která je pro výstavbu potřebná čítá přibližně 30 nákladních automobilů s vlekem, 30 vysokozdvížných vozíků a 5 plošin (43).

Při výstavbě dochází ke komunikaci mezi složkami, podílejícími se na stavbě hrazení, operačním střediskem Správy státních hmotných rezerv, jež prostředky zajišťuje a operačním střediskem Magistrátu hl. m. Prahy (43).

Pro informování obyvatelstva hl. m. Praha využívá elektronické sirény, které se nachází v místech ohrožených záplavami a vysílají nejen zvukové signály, ale také verbální výstražné zprávy a informace (44).

3.5.3 Místo a úloha Městské policie hl. m. Prahy

Koordinační dohoda definuje úkoly strážníků MP HMP. Při ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti a majetku osob na území hlavního města Prahy může MP HMP vystupovat ve třech základních liniích:

- běžný výkon služby – každodenní činnost vykonávaná prostřednictvím jednotlivých útvarů MP HMP,
- mimořádný výkon služby – vykonáván při zvýšeném ohrožení veřejného pořádku při kulturních akcích,
- specifický výkon služby – je vyžadován speciální výcvik nebo prostředky, v běžném nebo mimořádném výkonu služby (35).

MP HMP, jakožto ostatní složka IZS, zaujímá při řešení mimořádné události typu povodeň pozici pomocné a podpůrné síly. Tuto podporu poskytuje základním složkám, které mohou strážníkům ukládat úkoly, díky nimž může MP HMP aktivně podporovat činnost zasahujících (35).

Hlavním úkolem strážníků na místě zásahu je hlídková činnost. Strážníci zajišťují dohled nad oblastí, kde dochází k výstavbě mobilních protipovodňových zábran, dále zajišťují oblasti, kde došlo k evakuaci obyvatel. V těchto oblastech dohlíží na bezpečnost a ochranu majetku, který byl v evakuované oblasti ponechán. Zamezují takovým projevům, jako rabování a pohyb nepovolaných osob v uzavřené oblasti (45).

Další činnosti strážníků MP HMP při řešení mimořádné události se týkají součinnosti se zasahujícími složkami. Velmi často se také podílejí na varování a evakuaci obyvatelstva (45).

Činnost strážníků je v této oblasti velmi omezena především z důvodu, že strážníci MP HMP jsou, na rozdíl od příslušníků HZS ČR a Policie ČR,

v zaměstnaneckém poměru a zákoník práce jim tedy neumožňuje vykonávat službu přesčas, jak je tomu v případě služebního zákona. Z tohoto důvodu byl vytvořen interní dokument, jímž je Příkaz ředitele Městské policie hl. m. Prahy č. 23/2015, kterým se stanoví postup pro svolávání strážníků v době čerpání odpočinku při vyhlášení krizového stavu podle zvláštního zákona. Díky tomuto příkazu je strážníkům, jež jsou v tomto dokumentu jmenovitě uvedeni v seznamech, umožněno vykonávat svou činnost nad rámec zákoníku práce, aniž by docházelo k jeho porušení. Seznamy těchto strážníků jsou jednou za pololetí aktualizovány (46).

4 METODIKA

Pro vytvoření analýz, jež slouží jako hlavní zdroj pro hodnocení míry připravenosti MP HMP byla využita soustava analytických metod z řad kvalitativní analýzy a systému porovnávání. Pro sběr informací posloužila kvalitativní analýza prostřednictvím standardizovaných rozhovorů s otevřenými otázkami. Ke zhodnocení míry připravenosti a vytvoření seznamu doporučení posloužila analytická technika, SWOT analýza, ke zjištění změn v rámci připravenosti MP HMP byla provedena komparace za pomoci sekundárních údajů, jež představovaly zprávy ze zásahu při povodních v roce 2002 a 2013. Doplnující prvek tvořila metoda konstantního srovnávání informací z řízených rozhovorů a zúčastněné pozorování (osobní účast při plánovaném taktickém cvičení složek IZS v rámci protipovodňové ochrany hlavního města Prahy s názvem „VODA 2019“, které proběhlo dne 21. září 2019).

4.1 Postup zpracování diplomové práce

V rozmezí měsíců listopad 2019 až březen 2020 byly sjednány schůzky za účelem získávání informací pomocí řízených rozhovorů s jednotlivými zástupci významných pozic v rámci struktury MP HMP. Při rozhovorech byl pořizován písemný záznam, jež byl základem pro následný souhrn informací od jednotlivých respondentů do seznamu klíčových faktorů pro vytvoření SWOT analýzy. Záznamy rozhovorů jsou uvedeny v přílohách 2 – 5 diplomové práce.

Po vytvoření SWOT analýzy došlo k vyhodnocení jednotlivých částí s následným doplňujícím komentářem a odkazy na jednotlivé části rozhovorů.

Následovalo sepsání zásadních údajů ze zpráv činností při řešení povodní v letech 2002 a 2013. Seznamy činností byly mezi sebou porovnány a na základě jejich rozlišnosti došlo k sepsání majoritních rozdílů v rámci zásahů.

Pro dostatečně široké spektrum využití informací z rozhovorů byly získané informace podrobeny konstantní komparaci, která odráží aktuální postavení vedení MP HMP k vybraným situacím, jež tuto organizaci ovlivňují.

Jako doplňková část celkové analýzy byly využity osobní zápisky pořízené při zúčastněném pozorování na cvičení „VODA 2019“.

V závěrečné fázi došlo k shromáždění všech souhrnných vyhodnocení a k finálnímu zhodnocení materiálně technické a odborné přípravy MP HMP na řešení mimořádné události typu povodeň.

4.2 Použité metody

Pro posouzení míry připravenosti MP HMP v oblasti materiálně technické vybavenosti, odborné přípravy a systému řízení, byly použity metody:

- řízený a standardizovaný rozhovor,
- SWOT analýza,
- komparace,
- konstantní komparace,
- zúčastněné pozorování.

4.2.1 Řízený rozhovor

Je metoda sběru dat, kdy tazatel pokládá respondentům předem připravené otázky. Během rozhovoru shromažďuje tazatel data, která jsou následně zpracovávána a slouží jako zdroj informací pro následnou práci. Výhodou rozhovoru je možnost doptávání se na nejasnosti při odpovídání jednotlivých otázek (47).

Standardizovaný rozhovor s otevřenými otázkami se od řízeného, kvantitativního rozhovoru liší mírou striktního průběhu. Při tomto typu rozhovoru není nutné dodržovat stále stejné pořadí otázek, především z důvodu, že jednotlivé odpovědi mohou směřovat na předdefinované otázky v jiném pořadí. Otázky jsou formulovány jako otevřené, díky čemuž může respondent značně obsáhleji hovořit o daném tématu. Všem respondentům jsou vždy položeny všechny otázky ve stejné formě (47).

Tento typ rozhovoru je vhodné volit v případě, že je od každé osoby vyžadována stejná informace, respondenti jsou z homogenního souboru např. filozofie, náhledu a zkušeností, pracovního prostředí a v případě, kdy opravdu víme, jaké otázky jsou pro sběr dat důležité (47).

Z důvodu hrozícího rizika ovlivňování rozhovoru je nutno dodržovat pravidla, jež zajistí tazateli získání relevantních informací. Mezi tyto pravidla patří například:

- představení své osoby a organizace respondentovi,
- seznámení respondenta s průběhem a formou rozhovoru,
- ujištění, že uvedené údaje respondenta nebude možno použít v souvislosti s jeho jménem,
- předem předdefinované otázky, seřazené v logické návaznosti – není nutno dodržet (47).

4.2.2 SWOT analýza

SWOT analýza představuje velmi univerzální analytickou techniku, která slouží k celkovému zhodnocení organizace. Díky její univerzálnosti se jedná o jednu z nejpoužívanějších technik. Analýzu lze aplikovat jak na organizaci, jako celek, tak i na její určitou oblast, produkt či záměr. Jedná se o jednu ze součástí

procesu řízení rizik, a to z důvodu, že řeší klíčové hrozby, tj. zdroje rizik, kterým je organizace a její okolí vystavováno (48).

Analýza je tvořena maticí představující čtyři kvadranty. Dva kvadranty představují vnitřní prostředí organizace – silné (strengths) a slabé (weaknesses) stránky, další dva se zaměřují na vnější prostředí, které představuje veškeré faktory, jež mohou organizaci ovlivňovat nezávisle na činnosti organizace – příležitosti (opportunities), hrozby (threats) (49).

Základními pravidly pro tvorbu SWOT analýzy jsou:

- správně vyplněné 4 kvadranty matice adekvátními údaji,
- práce pouze s klíčovými informacemi,
- zahrnuje pouze fakta,
- využití názorů od ostatních,
- vyhodnocení výsledků – hledání možných řešení a příčin jednotlivých faktorů (49).

Výsledkem této analýzy je:

- identifikace klíčových silných a slabých stránek v rámci organizace,
- zjištění vnějších příležitostí a hrozeb, které jsou dány aktuální situací v prostředí, ve kterém se organizace nachází,
- vyhodnocení nejzávažnějších rizik a stanovení vhodných preventivních opatření (49).

Cílem analýzy je snížit na co nejnižší úroveň nedostatky, tj. slabé stránky organizace, připravit organizaci na možné hrozby, kterým nelze předcházet a jež ji mohou negativně ovlivnit a hledat nové příležitosti pro její následný rozvoj (49).

4.2.3 Komparace sekundárních dat

Komparace je metoda, při níž dochází ke zkoumání dvou nebo více existujících situací. Cílem komparace je zjištění příčiny, druhů a míry podobnosti a rozdílnosti situací vůči sobě (50).

Sekundární data (dokumenty) mohou být jediným zdrojem pro vytvoření studie, nebo mohou představovat pouze doplňující data pro podporu informací získaných prostřednictvím jiných metod pro získávání dat. Dokumenty lze dělit dle jejich věcnosti na dokumenty osobní, úřední, archivované údaje, výstupy médií a virtuální data (51).

Sekundární data se mohou ve vztahu k popisu události dělit na:

- současné dokumenty – vzniklé v době události,
- retrospektivní dokumenty – vzniklé po skončení události,
- primární dokumenty – vytvořené přímými svědky události,
- sekundární dokumenty – vzniklé pomocí primárních dokumentů – přepisy, výstupy (52).

4.2.4 Konstantní komparace

Je analytická metoda využívaná při práci s daty získanými prostřednictvím dotazníkových šetření či rozhovorů. Jedná se o metodu, která má za úkol komparaci dat z jednotlivých zdrojů, hledání shod, souvislostí a marginálních rozdílů mezi získanými poznatky. Díky tomuto systému jsou nadále vytvářeny kategorie jevů, které následně slouží k utváření hypotéz o jejich vztazích (53).

4.2.5 Zúčastněné pozorování

Slouží nejčastěji k zaznamenávání dlouhodobých projevů chování a interakcí pozorovaných objektů v přirozených situacích. Pro charakteristiku vědeckého pozorování je běžná jeho plánovitost, systematicčnost a objektivnost (54).

Předmětem pozorování bývají:

- určité činnosti,
- sociální interakce,
- prostředí (54).

Často bývá součástí kvalitativních výzkumných činností, dále také případových a jiných studií.

Pozorování lze dělit dle provedení na pět základních typů a jejich protikladů:

- skryté pozorování – pozorovatel neovlivňuje chování pozorovaných, X pozorování otevřené,
- zúčastněné – pozorovatel se aktivně podílí na procesech a jevech, které pozoruje X sledování nezúčastněné pomocí médií,
- strukturované – pozorování rozděleno do vícero částí, jimž se věnuje pozornost odděleně X nestrukturované,
- v přirozené situaci – pozorovatel zaujímá odstup a nezaujatě sleduje přirozeně se odehrávající jevy X v umělé, vytvořené, situaci,
- sebe samého – pozorování myšlenkových a dalších projevů X druhé osoby (54).

5 VÝSLEDKY

Za pomoci vybraných analytických metod byly zkoumány dvě základní oblasti v rámci fungování MP HMP. Výsledky jsou prezentovány pomocí grafických matic SWOT analýz a grafů s náležitými komentáři.

5.1 Vybavenost Městské policie hl. m. Prahy technikou a věcnými prostředky k zásahu při povodních

Pro vytvoření SWOT analýzy byly využity podklady souhrnných hlášení o činnosti MP HMP při povodních 2002 a 2013 spolu s informacemi získanými prostřednictvím řízených standardizovaných rozhovorů se zástupci MP HMP.

SWOT analýza – technika a věcné prostředky

Tab. 1 – SWOT analýza – technika a věcné prostředky

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none">• vybavení poříčního útvaru• vybavení vozidel• vybavení COS• bezpečnostní portál	<ul style="list-style-type: none">• přetížení komunikační sítě• označení velitele skupiny• náhradní zdroje elektrické energie• vybavení strážníků OOP
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none">• vydání interního předpisu – úkoly MP HMP• nákup označení pro velitele skupiny• pořízení záložních zdrojů• finanční motivace• využití dotačních programů	<ul style="list-style-type: none">• nedostatek financí pro materiálně technické vybavení• neakceptování požadavků MP HMP• ohrožení objektů MP HMP povodněmi nebo jinými mimořádnými událostmi

5.1.1 Silné stránky

- **Vybavení poříčního útvaru** – poříční útvar byl po roce 2013 dovybaven novou technikou a stávající technika byla revitalizována, popřípadě došlo k výměně nevyužitelné techniky za jiná, využitelnější technická zařízení.
- **Vybavení vozidel** – při procesu výměny a doplnění výbavy MP HMP došlo k pořízení záchranného setu, používaného taktéž při záchranných pracích při povodních, do každého výjezdového vozidla linky 156.
- **Vybavení COS** – při řešení mimořádných událostí, u nichž hrozí nebezpečí výpadku proudu, je ředitelství MP HMP, a především COS, zabezpečeno náhradním zdrojem elektrické energie. Díky tomuto vybavení není ohrožena funkčnost ředitelství a nedojde k přerušení komunikace mezi COS a strážníky v terénu.
- **Bezpečnostní portál** – v rámci krizové komunikace je pro pracovníky magistrátu, MP HMP a další kompetentní osoby zřízen bezpečnostní portál, který slouží ke komunikaci, resp. k předávání aktuálních informací v průběhu řešení mimořádných událostí.

5.1.2 Slabé stránky

- **Přetížení komunikační sítě** – při mimořádné události, kdy dochází k výraznému nárůstu hovorů na tísňové lince 156, může být vlivem přetížení narušena komunikace v síti MP HMP.
- **Označení velitele skupiny** – na místě zásahu nemá vedoucí skupiny MP HMP žádné označení, díky kterému by bylo možné jej rychle identifikovat pro navázání komunikace při řešení nastalých problémů.
- **Náhradní zdroje elektrické energie** – pro případ mimořádné události typu blackout nemá MP HMP, s výjimkou objektu ředitelství MP HMP a COS zajištěny náhradní zdroje elektrické energie ani vybudována místa

pro připojení náhradního zdroje. Tento fakt může ovlivnit funkčnost dalších strategicky důležitých objektů.

- **Vybavení strážníků osobními ochrannými pomůckami** – MP HMP nedisponuje osobními ochrannými prostředky pro strážníky, díky kterým by mohli strážníci při řešení mimořádné události s únikem nebezpečných chemických látek zasahovat i v nebezpečné zóně. Z tohoto důvodu je činnost MP HMP prostorově omezena pouze na oblast bezpečné zóny. Tím se snižují možnosti spolupráce s dalšími zasahujícími složkami.

5.1.3 Příležitosti

- **Vydání interního předpisu – úkoly MP HMP** – stává se, že při cvičení složek IZS nebo při řešení mimořádných událostí dochází k úkolování strážníků MP HMP nad rámec jejich kompetencí. Z tohoto důvodu by bylo vhodné stávající obecně závaznou vyhlášku hl. m. Prahy novelizovat a zpracovat do dokumentu konkrétní úkoly MP HMP, jež by rozšiřovaly spektrum jejich kompetencí při řešení mimořádných událostí.
- **Nákup označení velitele skupiny** – do výše uvedené obecně závazné vyhlášky by mohl být rovněž zpracován způsob označení velitele skupiny MP HMP včetně povinnosti toto označení používat v případě výjezdu. Současně by tím bylo ošetřeno pořízení tohoto označení zřizovatelem, tedy Magistrátem hl. m. Prahy.
- **Pořízení záložních zdrojů** – vedení MP HMP může vytipovat další strategická místa, která by byla následně vybavena náhradními zdroji elektrické energie nebo by alespoň byla vybavena připojením na vnější zdroj.
- **Využití dotačních programů** – pro navýšení finančního fondu, který by sloužil k pořizování nové techniky a věcných prostředků se jako jedna z možností jeví využití různých dotačních programů.

5.1.4 Hrozby

- **Nedostatek financí pro materiálně technické vybavení** – v případě nedostatku finančních prostředků, vyčleňovaných zřizovatelem na materiálně technické zabezpečení by plnění úkolů MP HMP mohlo být ohroženo.
- **Neakceptování požadavků MP HMP** – stejný problém může způsobit neakceptování návrhů a požadavků MP HMP ze strany vedení magistrátu.
- **Ohrožení objektů MP HMP povodní nebo jinými mimořádnými událostmi** – vzhledem k rozmístění objektů MP HMP po celém území Prahy se některé ze služeben nacházejí v záplavovém území, což je pro tyto objekty velkou hrozbou.

5.2 Příprava a výcvik strážníků Městské policie hl. m. Prahy se zaměřením na řešení mimořádných událostí typu povodně

SWOT analýza byla vytvořena na podkladě řízených standardizovaných rozhovorů s vybranými zástupci MP HMP.

SWOT analýza – příprava a výcvik

Tab. 2 – SWOT analýza – příprava a výcvik

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • cvičení povodeň • speciální odborná příprava • ostatní typy cvičení • znalost místopisu • součinnost s jinými složkami IZS • zkušenosti z předchozích povodní 	<ul style="list-style-type: none"> • zaměření VOP • nedostatečný počet strážníků • pracovní poměr
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • úprava tematiky VOP • účast na cvičení složek IZS • účast na odborných kurzech • spolupráce s MP jiných obcí • změna pracovního poměru na služební • finanční motivace 	<ul style="list-style-type: none"> • podceňování problematiky povodní • nízká pozornost k problematice krizového řízení • úkolování MP HMP nad rámec své působnosti • nízký zájem uchazečů o přijetí • nedostatek finančních prostředků

5.2.1 Silné stránky

- **Cvičení povodeň** – každoroční, pravidelně se opakující, taktické nebo prověřovací cvičení zaměřené na stavbu protipovodňových zábran na vybraných úsecích břehů řeky Vltavy na území Prahy. Při tomto cvičení se zapojují jak základní, tak ostatní složky IZS a MP HMP zde každoročně působí jako složka zajišťující především dohled nad oblastmi, kde probíhá výstavba.
- **Speciální odborná příprava**– poříční útvar MP HMP pořádá pro ostatní strážníky odbornou přípravu zaměřenou na manipulaci a zacházení se záchranářským setem, který slouží pro záchranu tonoucích osob a je využíván i při záchranných pracích v rámci povodní.
- **Ostatní typy cvičení** – MP HMP se zúčastňuje i dalších prověřovacích nebo taktických cvičení pořádaných základními složkami IZS, čímž je zprostředkováno zúčastněným strážníkům zvyšovat povědomí o průběhu řešení různých mimořádných událostí.
- **Znalost místopisu** – při řešení mimořádných událostí mají strážníci MP HMP, především okrskáři, značnou výhodu v oblasti znalosti místopisu dané lokality. Díky pravidelným obchůzkám stanovených území jsou mnohem více znalí prostředí, v němž může docházet k zásahu při povodních.
- **Součinnost s jinými složkami IZS** – z dlouhodobého hlediska je spolupráce MP HMP se zasahujícími základními složkami IZS na velmi dobré úrovni. Jednotlivé složky jsou ochotny využívat podpornou sílu v podobě strážníků MP HMP. Se základními složkami jsou uzavírány koordinační dohody a jiné smlouvy, díky nimž je možnost při zásahu spolupracovat bez nutnosti řešení administrativních náležitostí až při vzniku mimořádné události.

- **Zkušenosti z předchozích povodní** – díky tomu, že se řada velitelů a strážníků již podílela na řešení mimořádných událostí typu povodeň, mohou být takto získané znalosti a zkušenosti využity v odborné přípravě, zejména těch členů, kteří ještě tyto zkušenosti nemají.

5.2.2 Slabé stránky

- **Zaměření VOP** – při vstupním školení strážníků jsou sice řešeny různé typy mimořádných událostí, avšak není zde zapracována problematika povodní.
- **Nedostatečný počet strážníků** – MP HMP se dlouhodobě potýká s problémem nedostatku strážníků, zejména v přímém výkonu služby v terénu. Díky tomuto podstavu dochází, zejména při vzniku mimořádných událostí, k přetížení sloužících strážníků.
- **Pracovní poměr** – strážníci MP HMP jsou vůči zaměstnavateli v pracovním poměru, což přináší značná omezení při řešení mimořádných událostí, zejména pokud jde o práci přesčas.

5.2.3 Příležitosti

- **Úprava tematiky VOP** – do obsahu vstupní odborné přípravy by bylo vhodné zapracovat problematiku povodní, díky čemuž by došlo k navýšení povědomí strážníků o specifikách tohoto typu mimořádné události.
- **Účast na cvičení složek IZS** – jako další oblast, která ovlivní zvýšení úrovně připravenosti se jeví možnost častější účasti MP HMP na cvičení základních složek IZS, především při rozvíjení spolupráce s Policií ČR HZS hl. m. Prahy. Jednalo by se o zapojení i do méně významných a rozsáhlých cvičení, kde by si strážníci mohli častěji nacvičit různé scénáře a průběh řešení mimořádných událostí.

- **Účast na odborných kurzech** – pro efektivní zvyšování povědomí strážníků MP HMP by mohly být přínosné i další kurzy, zabývající se problematikou ochranou obyvatelstva a krizového řízení, prováděné základními složkami IZS, popřípadě zpoplatněné kurzy pořádané vzdělávacími agenturami.
- **Spolupráce s MP jiných obcí** – při zásahu v terénu by bylo vhodné, pro lepší orientaci v oblasti, sestavovat sdružené hlídky strážníků, skládající se z příslušníků MP HMP a strážníků obecních (městských) policií jiných obcí, jako tomu bylo například při povodních v roce 2002, kdy byla realizována spolupráce s MP Zlín.
- **Změna pracovního poměru na služební** – velmi stěžejní změnou by byla změna pracovního poměru, v němž strážníci působí, na poměr služební, jako tomu je v případě příslušníků bezpečnostních sborů. Díky této změně by zmizely obtíže s prací přesčas bez povinné přestávky a mnoho dalších zábran, jež omezují strážníky při výkonu služby při mimořádných událostech. Služební poměr strážníků by přinesl také další motivační prvky (nárok na výsluhový příspěvek, preventivní rehabilitaci apod.).
- **Finanční motivace** – pro zamezení snižování počtu strážníků u MP HMP by bylo vhodné řešit jejich finanční motivaci, jako je tomu například u příslušníků Armády ČR nebo Policie ČR.

5.2.4 Hrozby

- **Podceňování problematiky povodní** – vzhledem k tomu, že ČR včetně hl. m. Prahy nepostihly od roku 2013 žádné rozsáhlé povodně, dochází zejména ze strany veřejnosti k podceňování závažnosti tohoto typu mimořádné události, což může ve svém důsledku výrazně ovlivnit efektivitu prováděných opatření.

- **Nízká pozornost k problematice krizového řízení** – nedostatečné povědomí o krizovém řízení u osob na vysokých pozicích, jež zastávají v době mimořádných událostí nebo krizových situací může velmi negativně ovlivnit průběh a kontinuitu řešení vzniklé situace.
- **Úkolování MP HMP nad rámec své působnosti** – díky nedostatečnému povědomí řídicích osob může docházet k delegování rozhodovacích činností v určitých oblastech na nižší úroveň řízení a v důsledku to může dojít k neúměrnému zatížení velitelů na základním stupni řízení.
- **Nízký zájem uchazečů o přijetí** – v situaci, kdy bude nízký zájem uchazečů o práci u MP HMP, bude značně omezena možnost rozšiřování početních kapacit MP HMP jakožto celku. To se pochopitelně projeví v nedostatku disponibilních sil při řešení mimořádných událostí včetně povodní.
- **Nedostatek finančních prostředků** – pokud MP HMP nebude disponovat dostatečným množstvím financí, může dojít k navýšení odchodovosti strážníků z důvodu hledání lepších pracovních příležitostí. Dále by také klesala míra povědomí o novelizovaných postupech v rámci zásahu při mimořádných událostech z důvodu absence na cvičeních a odborných kurzech.

5.3 Činnost Městské policie hl. m. Prahy při povodních v předchozích letech

V rámci řešení mimořádných událostí typu povodeň se MP HMP podílí na činnostech, jež zabezpečují snazší a bezpečnější přepravu a následnou montáž protipovodňových zábran, dále plní vybrané úkoly, které jim přidělují zasahující základní složky IZS nebo Centrální operační středisko (dále jen „COS“).

5.3.1 Povodně v roce 2002

Při povodních v srpnu roku 2002 byla MP HMP nasazena v období od 12. do 23. srpna. Její činnost je však v souhrnné zprávě o činnosti MP HMP z těchto povodní deklarována ještě další 3 dny po oficiálním ukončení činnosti (55).

Při plnění úkolů byli strážníci MP HMP nasazováni na dvanáctihodinové směny po 200 příslušnících, z nichž 160 bylo vždy vyčleněno prioritně pro plnění úkolů spojených s řešením povodně (55).

MP HMP při vyhlášení nouzového stavu musela přijmou určitá opatření pro zabezpečení připravenosti strážníků pro plnění úkolů. Z tohoto důvodu byl zrušen výkon služby na mobilních stanovištích a došlo k přesunu vozidel pro posílení hlídkové služby na potřebná stanoviště. Dále byly zrušené všechny plánované aktivity, které nebyly bezprostředně nutné. Výkon služby strážníků na jednotlivých okrscích byl upraven na celoobvodovou nebo celoměstskou působnosti. Pro personální posílení byli povoláni strážníci z jiných výkonných útvarů MP HMP. Za účelem koordinace činnosti byl ustanoven tým vedoucích pracovníků. Dále bylo nutné zajistit dosažitelnost ředitelů jednotlivých obvodních oddělení i mimo jejich pracovní dobu a také zabezpečit informovanost vedení prostřednictvím COS (55).

Dne 8. 8. 2002 se členové MP HMP podíleli na monitoringu výše hladiny řeky Vltavy jako podklad pro povodňové orgány k vyhlášení 2. stupně povodňové aktivity (k tomu došlo ve 20:00 hodin uvedeného dne). Ve spolupráci s Policií ČR byl prováděn odtah vozidel z ohrožených oblastí, především z náplavek podél řeky. MP HMP dále prováděla dohled nad dodržováním zákazu vstupu a vjezdu do oblastí, které byly vytyčeny výstražnými pásy (55).

Dne 12. 8. 2002 pokračovalo od 12:00 hodin monitorování výšky hladiny Vltavy současně s přípravou na preventivní evakuaci obyvatelstva z ohrožených oblastí. V Praze 8 Bohnicích byl je evakuován útulek pro opuštěná zvířata a odchyt. Od 20:00 hodin pomáhala MP HMP s evakuací občanů (55).

Dne 13. 8. 2002 pokračovala pomoc při evakuaci obyvatelstva z ohrožených oblastí (byla poskytnuta pomoc při přemístění více jak 250 osob z oblastí Prahy 87 a Prahy 8). Bylo přijato první hlášení násilného jednání podnapilého muže na území Prahy 5. Ve stejné oblasti došlo k zadržení občana při pokusu o odcizení majetku evakuovanému občanovi. Pro následující dva dny byla MP HMP posílena členy MP Zlín (55).

Dne 14. 8. 2002 byly uzavřeny evakuované oblasti a MP HMP společně s příslušníky Armády ČR (dále jen „AČR“) začala tyto oblasti střežit. V zatopených lokalitách (Karlín, Libeň, Malá strana) prováděl činnost záchranný tým. Ve 14:50 hodin byla zachráněná podnapilá žena, která vstoupila do proudu řeky, který ji následně strhnul. V 16:56 hodin a následně i 17:20 hodin došlo k zadržení občanů při neoprávněném vstupu do uzavřených oblastí. V důsledku výpadku proudu na Praze 1 došlo k přesunutí Krizového štábu hl. m. Prahy (dále jen „KŠ HMP“) na ředitelství MP HMP v ulici Korunní. KŠ HMP zde působil až do 18. 8. 2002, kdy byl provoz na Magistrátu hl. m. Prahy opět obnoven (55).

Dne 15. 8. 2002 spolupracovala MP HMP při evakuaci staré ženy a dalších osob z ohroženého domu na Praze 8, následně je poskytla pomoc na Praze 4 další starší ženě upoutané na lůžku. Úřadu městské části Praha 7 pomáhala MP HMP při předávání informací občanům ze zatopených Holešovic (55).

Dne 16. 8. 2002 bylo na základě rozhodnutí KŠ HMP za použití sil a prostředků AČR a spolupráce MP HMP vyklizeno autobusové nádraží Florenc. Došlo

k obnovení provozu dříve evakuovaného útulku pro opuštěná zvířata a odchyt v Praze v Bohnicích (55).

V období od 17. do 20. 8. 2002 bylo opakovaně řešeno zajištění osob, které neoprávněně vstoupily do uzavřených oblastí na Praze 8, včetně cizích státních příslušníků a včetně osob podezřelých z vloupání do kasina nacházejícího se v této lokalitě (55).

Dne 21. 8. 2002 prováděla MP HMP doprovod nákladních vozidel vyvážejících komunální odpad, aby byl urychlen jejich průjezdu městem (55).

Dne 22. 8. 2002 prováděla MP HMP na žádost KŠ HMP asistenci při činnosti statika v objektu restaurace „U stoleté báby“ na Praze 1 (55).

Dne 23. 8. 2002 zajistila MP HMP občana, který neoprávněně shromažďoval vystěhované elektrospotřebiče ze zaplavených budov na Praze 8 (55).

Od 24. 8. 2002 bylo zrušeno posílení okrsku Karlín z ostatních výkonných útvarů MP HMP ze 48 na původních 16 strážníků (55).

Dne 25. 8. 2002 stíhala MP HMP občana podezřelého z krádeže. Ten sice unikl, byla ale zajištěna odcizená elektronika a další cennosti (55).

Dne 26. 8. 2002 pokračovalo posilování výkonu služby na OŘ MP Praha 1, 5, 7 a 8 dotacemi sil z dalších výkonných útvarů MP a spolupráce s ostatními složkami Záchraného bezpečnostního systému (dále jen „ZBS“) hl. m. Prahy při provádění bezpečnostních opatření v souvislosti se situací na území města po povodních (55).

5.3.2 Povodně v roce 2013

V roce 2013 MP HMP vypomáhala při řešení mimořádné události v období od 2. do 19. 6. 2013. Strážníci byli nasazováni do denních a nočních směn. Průměrný počet pro denní směnu byl 475 strážníků a pro noční směnu 333 strážníků (56).

Při vzniku mimořádné události přijala MP HMP v rámci svého provozu tato opatření:

- omezení běžného výkonu služby na nezbytně nutnou úroveň,
- zrušení realizace některých plánovaných akcí,
- plnění úkolů v rámci celoměstské působnosti dle aktuální potřeby,
- povolání strážníků na osobním volnu do výkonu služby,
- posílení přímého výkonu služby strážníky z nepřímého výkonu (administrativa),
- plnění úkolů i nad rámec stanovené pracovní doby dle aktuální potřeby,
- posílení výkonu služby v nejpostiženějších oblastech silami a prostředky z ostatních výkonných útvarů MP HMP (56).

V průběhu řešení mimořádné události typu povodně plnila MP HMP zejména tyto úkoly:

- regulace dopravy v průběhu montáže protipovodňových zábran a jejich následná ochrana,
- doprovod nákladních automobilů převážejících kontejnery s protipovodňovými zábranami ze skladů do míst instalace,
- monitorování vodních toků a dohled nad drobnými vodními díly,
- monitorování stavu městské kanalizace,

- dohled nad evakuovanými a uzavřenými lokalitami,
- zajišťování odtahu motorových vozidel z ohrožených oblastí,
- dohled nad dodržováním veřejného pořádku,
- evakuace osob,
- dohled nad dodržováním dopravních omezení přijatých v důsledku povodně,
- informování obyvatelstva v ohrožených oblastech o stavu nebezpečí – využívání rozhlasového zařízení instalovaného na vozidlech,
- poskytování součinnosti při uzavírání stanic pražského metra a dohled nad uzavřenými stanicemi,
- plnění pytlů pískem k budování mobilních protipovodňových zábran,
- přímá spolupráce se složkami IZS v terénu,
- spolupráce s PČR, úřady městských částí a dalšími subjekty ZBS hl. m. Prahy (56).

Od 19. 6. 2013 MP HMP, po zrušení nouzového stavu a stavu nebezpečí, prováděla MP HMP i nadále dohled nad dodržováním bezpečnostních a dopravních opatření (lokality, kde v důsledku podmáčení terénu hrozilo vyvrácení stromů). Tato činnost trvala až do návratu života v hl. m. Praze do normálního stavu (56).

Při řešení povodňové situace na území hl. m. Prahy v roce 2013 byly při činnosti MP HMP efektivně využity zkušenosti získané při povodních v srpnu 2002 (56).

5.4 Závěry z řízených rozhovorů

Pro zjištění aktuální situace týkající se míry povědomí zástupců MP HMP o existujících negativních a pozitivních skutečnostech jež ovlivňují tuto organizaci, byly vytvořeny grafické podklady v podobě tabulek a grafů. Jako zdroj informací posloužily řízené rozhovory se zástupci MP HMP a Správy služeb hlavního města Prahy (viz přílohy 2–5 diplomové práce). V rámci rozhovorů byly pokládány otázky týkající se připravenosti a materiálního a technického vybavení MP HMP. Respondenti měli dále možnost vyjádřit se k této problematice v širším kontextu, který poskytl data pro vytvoření uceleného náhledu.

Základ analýzy rozhovorů tvoří tabulka 3 (Stanovení hodnot pro vyjádření váhy a naléhavosti vybraných skutečností), která přiřazuje jednotlivým textovým informacím číselnou hodnotu. Díky těmto hodnotám jsou následně vytvořeny grafy, které zobrazují souvislosti mezi jednotlivými informacemi.

Tab. 3 – Stanovení hodnot pro vyjádření váhy a naléhavosti vybraných skutečností

MÍRA POVĚDOMÍ (počet opakování)	PŘIŘAZENÁ VÁHA	MÍRA NALÉHAVOSTI	SLOVNÍ HODNOCENÍ
1	opomenutelné	1	opomenutelné
2	možno brát v potaz	2	možno brát v potaz
3	vhodné k řešení	3	neopomíjet
4	nutné řešit	4	začít řešit

Pro vyjádření aktuální **míry povědomí** respondentů o vybraných skutečnostech, byla vytvořena číselná stupnice od 1 do 4. Tato stupnice udává počet respondentů, kteří vybranou skutečnost v rozhovoru zmínili. K jednotlivým číselným hodnotám byly přiřazena slovní hodnocení, která značí, jak na danou situaci v otázce řešení nahlízejí respondenti, jakožto celek. Pokud je

v tabulkách popisujících pozitivní či negativní skutečnosti (viz tabulky 4 a 5) ve sloupci povědomí zapsána hodnota 1, znamená to, že tuto skutečnost zmínil pouze jeden ze čtyř respondentů a lze předpokládat, že míra povědomí o této skutečnosti je v rámci MP HMP nízká. V opačném případě, kdy skutečnost zmínili všichni respondenti, tedy hodnota se rovná 4, je možné považovat tuto skutečnost za vnímanou u MP HMP jako celku. Byly vybrány pouze odpovědi, které zmínil jeden anebo více respondentů.

Míra naléhavosti, která je v tabulce rovněž vyjádřena číselnou stupnicí od 1 do 4, představuje závažnost zmíněné skutečnosti. K hodnotám jsou vytvořeny ve sloupci slovní hodnocení krátké komentáře, které přibližují míru nutnosti tyto situace řešit. Pokud je u dané skutečnosti ve sloupci naléhavost zapsána hodnota 1, jedná se o méně závažnou skutečnost, a je tedy možné ji opomenout. Je-li zde uvedena hodnota 4, je nutné tuto zmíněnou skutečnost začít řešit co nejdříve.

5.4.1 Negativní skutečnosti

Z řízených rozhovorů vyloučeno sedm negativních skutečností, které respondenti zmiňovali vždy alespoň ve dvou případech. Byla vytvořena tabulka jednotlivých přiřazených hodnot, která dále slouží k vytvoření grafu pro názornější ukázkou jednotlivých souvislostí mezi vnímáním této skutečnosti a naléhavostí ji řešit.

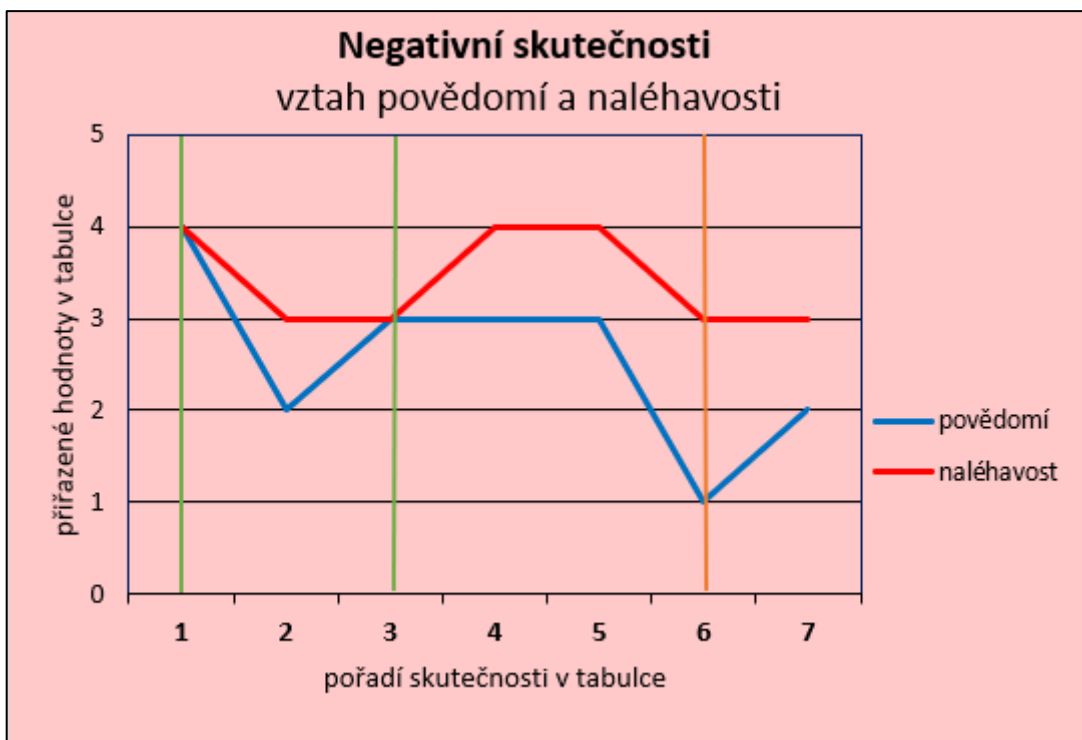
Tab. 4 – Přiřazení číselných hodnot vybraným negativním skutečnostem

ZMÍNĚNÁ SKUTEČNOST	POVĚDOMÍ	NALÉHAVOST
Pracovní poměr neumožňuje strážníkům pracovat přesčas bez pauzy	4	4
Při MU není zajištěna telefonní komunikační cesta	2	3
Velký problém představuje fluktuace	3	3
Značný problém při nasazování strážníků při MU je jejich početní nedostatek	3	4
Činnost MP značně omezuje legislativa	3	4
Značná neznalost KŘ se ukazuje u vysoce postavených řídicích osob metropole	1	3
Návrh na změnu kompetencí MP HMP při MU je zatím stále odmítán	2	3

Tabulka znázorňuje souvislosti mezi povědomím negativních skutečností a nutností tyto skutečnosti řešit. Míra naléhavosti se v této tabulce pohybuje mezi hodnotami 3 a 4. Míra povědomí je v tabulce zastoupena ve všech hodnotách stanoveného spektra.

K tabulce byl následně pro zvýraznění odlišnosti jednotlivých hodnot ve sloupcích vytvořen graf. V grafu jsou zaneseny jednotlivé hodnoty, představující přiřazenou míru povědomí MP HMP, které jsou značeny modrou čarou. Hodnoty vygenerované ze sloupce představujícího míru naléhavosti jsou znázorněny červenou čarou.

V grafu byly znázorněny dvě stěžejní situace, označené svislými čarami, které jsou následně okomentovány. První situací je naprostá shoda hodnot ve sloupcích povědomí a naléhavost, druhá situace značí odpovědi, u nichž se hodnoty ve sloupcích liší o více než 1 číselnou úroveň.

Obr. 8 – Souvislost mezi negativními skutečnostmi

Svislé zelené čáry znázorňují dvě skutečnosti se shodou hodnot v jednotlivých sloupcích u dané odpovědi. Oranžová svislá čára poukazuje na skutečnost, ve které se hodnoty ve sloupcích liší o 2 číselné úrovně, což značí určitou rozporuplnost mezi názorem respondentů a přiřazenou mírou naléhavosti řešení situace.

A. Shoda hodnot – zelená čára

Zaznamenává stav, kdy je míra povědomí shodná s mírou naléhavosti pro řešení skutečnosti. V takovéto situaci můžeme tvrdit, že ač jsou skutečnosti hodné řešení, jsou tyto nedostatky brány MP HMP na vědomí a díky tomu předpokládáme, že MP HMP s možností vzniku komplikací v rámci této skutečnosti alespoň částečně počítá a je schopna ji řešit předem stanovenými postupy.

- **pracovní poměr neumožňuje strážníkům pracovat přesčas bez pauzy (4;4)**

Všichni respondenti poukázali na skutečnost, že aktuální pracovní poměr, ve kterém strážníci MP HMP vykonávají svou službu je v případě řešení mimořádné události značnou komplikací při nasazení do zásahu (přiřazená hodnota 4 ve sloupci povědomí). Tato skutečnost velmi značně ovlivňuje schopnost MP HMP pružně reagovat na posilování sil základních složek. Působení strážníků na místě zásahu je dnes řešeno pomocí interního nařízení ředitele MP, avšak to se zdá respondentům nedostačující. Pro změnu této skutečnosti byl z důvodu předchozího neúspěchu, opětovně podán návrh na pozměnění pracovního poměru, avšak nebyl prozatím schválen (přiřazena hodnota 4 ve sloupci naléhavost).

- **velký problém představuje fluktuace (3;3)**

Tuto skutečnost zdůraznili v kontextu s předchozí skutečností tři ze čtyř respondentů (přiřazena hodnota 3 ve sloupci povědomí). Všichni tři považují problém fluktuace za zásadní. Při řešení mimořádných událostí dochází často k nutnosti doplňovat řady strážníků MP HMP o strážníky z jiných přilehlých lokalit. Při povodních v roce 2002 byli řídicí pracovníci nuceni zvýšit počet zasahujících strážníků, avšak vlastní kapacity jim nepostačovali (přiřazena hodnota 3 ve sloupci naléhavost), proto byli přizváni na výpomoc strážníci MP Zlín. S MP přilehlých krajů jsou předem uzavírány dohody o poskytování pomoci na vyžádání.

B. Výrazný rozdíl hodnot – oranžová čára

Znázorňuje rozdíl mezi četností zmiňované situace respondenty a mírou naléhavosti pro řešení dané skutečnosti. Díky tomuto můžeme předpokládat, že se daná skutečnost momentálně řeší s nedostatečnou naléhavostí, popřípadě tuto skutečnost MP HMP není schopna svépomocí zcela ovlivnit. Byly vybrány pouze skutečnosti, kdy se jednotlivé hodnoty liší o více než 1 hodnotu.

- **značná neznalost krizového řízení u vysoce postavených řídicích osob (1;3)**

Při dotazování tuto skutečnost zmínil pouze jeden ze čtyř respondentů (přiřazena hodnota 1 ve sloupci povědomí). Avšak nutnost tuto negativní skutečnost zmínit je značná. Respondent vyjádřil znepokojení týkající se chybějícího povědomí o krizovém řízení u vysoce postavených řídicích osob, kterého si povšiml při práci KŠ HMP během povodní v roce 2013. V této době byla situace mírně komplikována z důvodu odvolání primátora. KŠ HMP nebyl dle respondenta v prvních několik dnech schopen plnohodnotného fungování z důvodu chaosu týkajícího se absence hlavní řídicí osoby spolu s nedostatečnými znalostmi krizového zákona. Díky neúplné orientaci v krizovém zákoně docházelo často k zadávání úkolů nekompetentním orgánům, a tak se vytvářely značné časové prodlevy mezi stanoveným rozhodnutím a jeho realizací (přiřazena váha 3 ve sloupci naléhavost). Tuto skutečnost MP HMP není schopna samostatně řešit.

5.4.2 Pozitivní skutečnosti

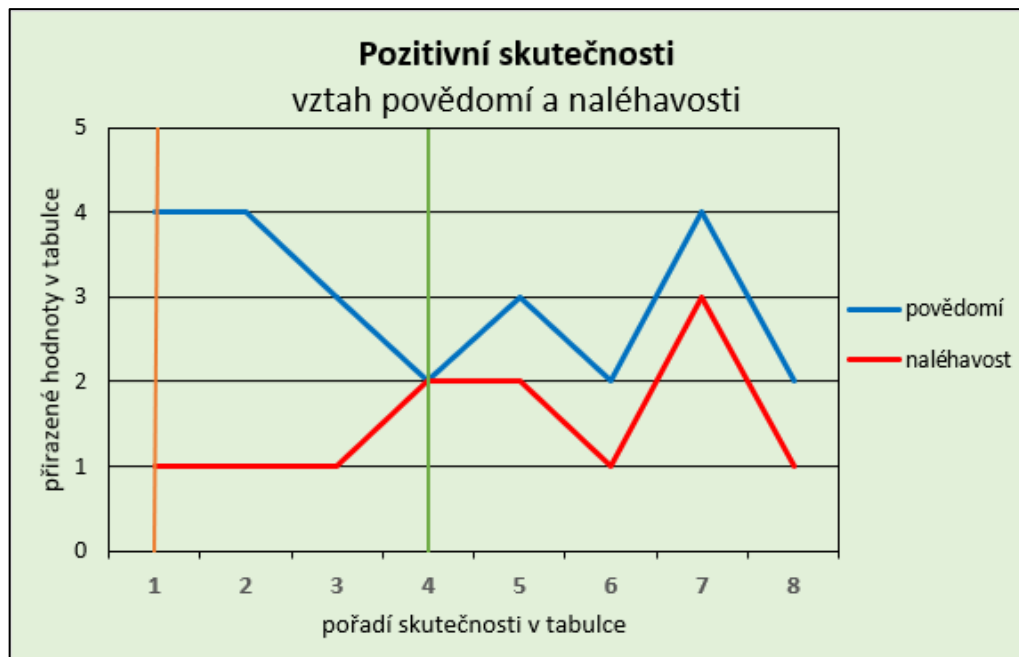
Stejně jako u negativních skutečností byly vybrány skutečnosti s pozitivním charakterem. Z rozhovorů vyplynulo osm pozitivních informací, které byly zaneseny do tabulky spolu s přiřazenými hodnotami, jež sloužily pro vytvoření grafu.

Tab. 5 – Přiřazení číselných hodnot jednotlivým pozitivním skutečnostem

ZMÍNĚNÁ SKUTEČNOST	POVĚDOMÍ	NALÉHAVOST
Materiální zajištění MP HMP je pro dosavadní plnění úkolů dostatečné	4	1
Díky součinnosti se základními složkami IZS může MP HMP při mimořádné události plnit úkoly nad rámec své působnosti	4	1
V aktuální situaci není potřeba rozšiřovat spektrum činností MP HMP	3	1
MP HMP velmi dobře spolupracuje s HZS hl. m. Prahy	2	2
Mezi MP HMP a Policií ČR je velmi kvalitní úzká spolupráce	3	2
Poříční útvar MP HMP poskytuje proškolení strážníků na obsluhu záchranářského setu	2	1
Strážníci MP HMP se při povodních velmi často podílí na evakuaci osob	4	3
Významnou roli v rámci povodní hraje poříční útvar	2	1

Tabulka znázorňuje souvislosti mezi povědomím pozitivních skutečností a nutností tyto skutečnosti řešit. Míra naléhavosti se v této tabulce pohybuje mezi hodnotami 1 až 3. Míra povědomí je v tabulce zastoupena hodnotami od 2 do 4.

K tabulce byl následně pro zvýraznění odlišnosti jednotlivých hodnot ve sloupcích vytvořen graf. V grafu jsou zaneseny jednotlivé hodnoty, představující přiřazenou míru povědomí MP HMP, které jsou značeny modrou čarou. Hodnoty vygenerované ze sloupce představujícího míru naléhavosti jsou znázorněny červenou čarou.

Obr. 9 – Souvislost mezi pozitivními skutečnostmi

V grafu jsou za pomoci svislých čar znázorněny dvě odlišné situace. Zelená svislá čára znázorňuje situaci, kdy se hodnoty ze sloupců povědomí a naléhavost shodují. Oranžová čára značí situaci, kdy jsou hodnoty u vybrané skutečnosti značně odlišné, jejich hodnoty se v jednotlivých sloupcích od sebe liší o více než 1 hodnotu.

A. Shoda hodnot – zelená čára

V grafu znázorňuje skutečnosti, kterým byla přidělena shodná hodnota v rámci míry povědomí MP HMP, zastoupené respondenty, a naléhavosti řešení vybrané skutečnosti. V těchto případech můžeme předpokládat, že MP HMP s danou skutečností pracuje, avšak i přes její úsilí jsou zde určité nedostatky, které není MP HMP schopna samostatně vyřešit.

- **MP HMP velmi dobře spolupracuje s HZS hl. m. Prahy (2;2)**

Při rozhovorech tuto informaci sdělili dva respondenti (přiřazená hodnota povědomí 2). V souvislosti s řešením mimořádné události typu povodeň bylo zmíněno, že HZS hl. m. Prahy velmi často využívá pomoc strážníků MP HMP. Taktéž respondent zmínil, že dochází k situacím, kdy má HZS tendenci úkolovat strážníky MP HMP v mnohem širším spektru, kdy je již třeba více materiálního vybavení a nežli je strážníkům v legislativě povolováno (přiřazena hodnota 2 ve sloupci naléhavost).

B. Výrazný rozdíl hodnot – oranžová čára

Názorně ukazuje, že skutečnosti, které byly velmi často zmiňovány, jsou dostatečně zabezpečeny, a proto není nutné jejich další bezprostřední řešení. Tyto skutečnosti reflektují schopnost MP HMP v řešení nalezených nedostatků z různých oblastí v závislosti na aktuální situaci.

- **materiální zajištění MP HMP je pro dosavadní plnění úkolů dostatečné (4;1)**

O materiálním zajištění MP HMP se zmínili všichni dotazovaní respondenti (přiřazena hodnota 4 ve sloupci povědomí). Většina respondentů taktéž poukázala na nedávnou obnovu materiální základny MP HMP a dovybavení některých technických zařízení spolu s revitalizací speciální techniky po povodních v roce 2013. Materiál i technika jsou průběžně kontrolovány a doplňovány dle aktuálních potřeb (přiřazena hodnota 1 ve sloupci naléhavost).

- **díky součinnosti se základními složkami je možnost plnit úkoly nad rámec působnosti MPHMP (4;1)**

Při řešení mimořádné události uvedli všichni respondenti, že je MP HMP vždy využívána základními složkami IZS (přiřazena hodnota 4 ve sloupci povědomí). Taktéž bylo zmíněno, že strážníci plní zadávané úkoly, které jsou nad rámec jejich

běžně povolené činnosti. To však v případě zásahu při mimořádné události není díky součinnosti se základními složkami IZS porušování legislativního rámce. Právě proto jsou mezi MP HMP a základními složkami IZS uzavírány písemné dohody o součinnosti, které tyto situace již předem zaštiťují (přiřazena hodnota 1 ve sloupci naléhavost).

- **v aktuální situaci není potřeba rozšiřovat spektrum činností MP HMP (3;2)**

Tři ze čtyř respondentů v rámci rozhovoru podotkli, že co se týče aktuálního spektra činností, které MP HMP plní, není třeba toto spektrum rozšiřovat (přiřazená hodnota 3 ve sloupci povědomí). V některých případech se však během rozhovorů zmínila například evakuace osob, která by mohla být do činností MP HMP při mimořádných událostech implementována (přiřazena hodnota 2 ve sloupci naléhavost).

5.5 Poznámky ze zúčastněného pozorování na cvičení VODA 2019

Ze zúčastněného pozorování na cvičení VODA 2019 byly pořizeny tyto osobní poznatky:

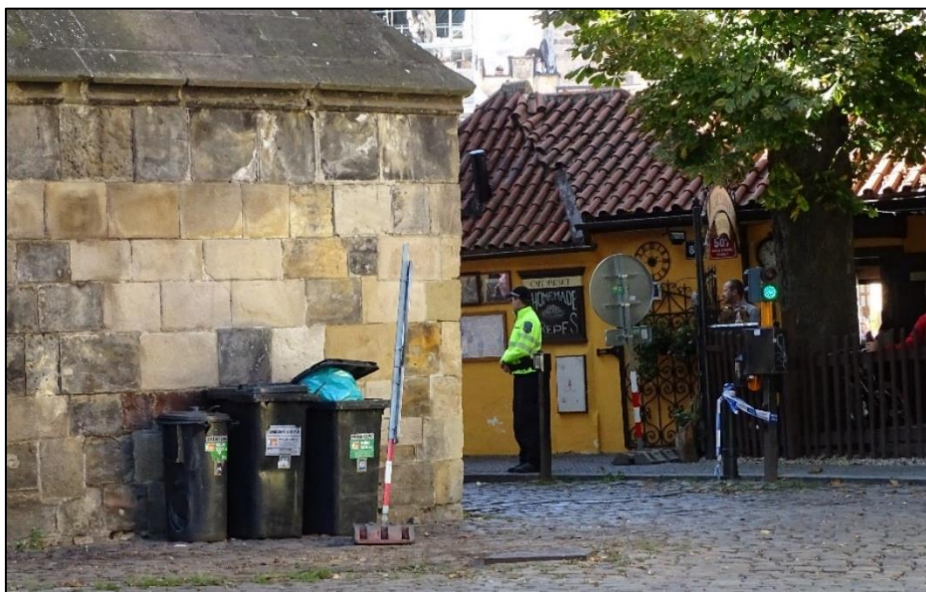
- připravená dokumentace pro realizaci zásahu byla přehledná,
- časový harmonogram cvičení byl dodržen,
- komunikace účastníků MP HMP probíhala prostřednictvím COS a osobních vysílaček,
- MP HMP plnila především úkoly spojené s dohledem nad uzavřenými oblastmi a střežení dovezeného materiálu,
- MP HMP plnila svou běžnou hlídkovou činnost,
- MP HMP používají pro uzavření oblastí vlastní výstražné pásy, které jsou upevňovány tak, aby byly čitelné (při cvičení byly na určitých místech pásy mírně prověšené z důvodu zhoršené možnosti jejich upevnění),

- MP HMP musela v rámci cvičení řešit několik situací týkající se nerespektování ohraničení uzavřené zóny, a to především cizinci,
- při cvičení docházelo k slovním střetům civilistů s hlídajícími strážníky na místech uzavírek, především poblíž náplavky.

Obr. 10 – Páska značící uzavřenou oblast (zdroj: vlastní)

N a fotografii je zachycena podoba pásky, kterou využívají strážníci MP HMP k ohraničení uzavřené oblasti. V pozadí můžeme zahlédnout strážníka MP HMP, který řeší s občanem aktuální situaci, která mu zamezuje vjezd do oblasti.

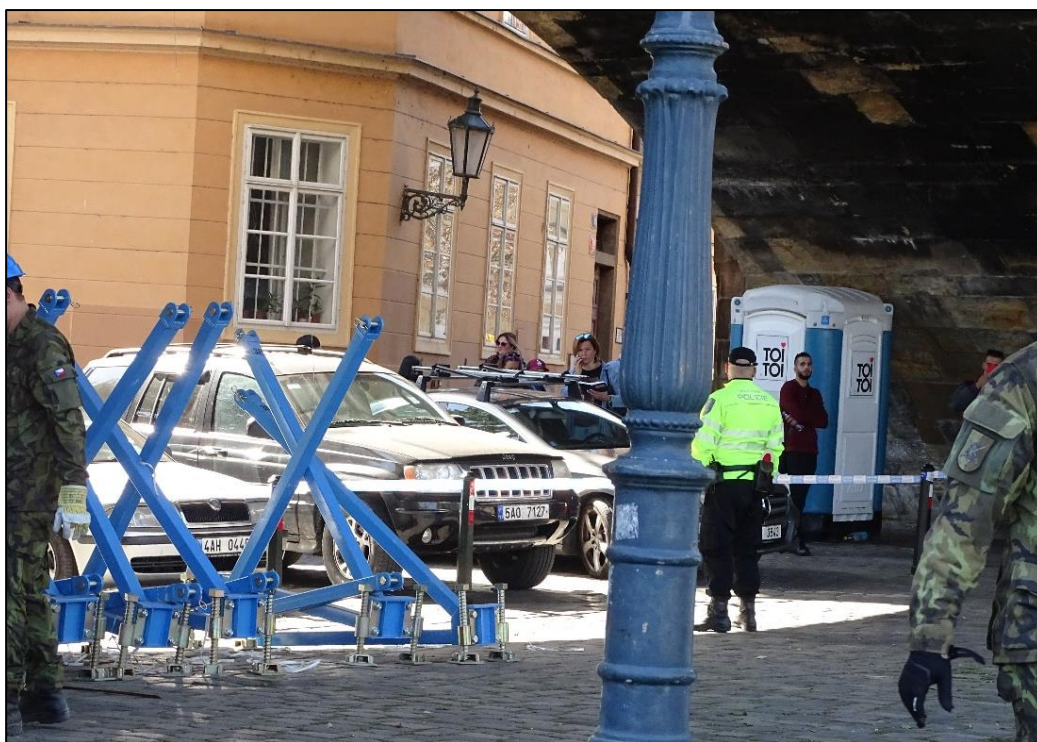

Obr. 11 – Strážník MP HMP hlídající vjezdový prostor do uzavřené oblasti (zdroj: vlastní)

Úkolem strážníků MP HMP je dohled nad uzavřenými oblastmi včetně střežení příjezdových komunikací do uzavřených oblastí s úkolem zabránit nepovolenému vjezdu vozidel. K tomu jim slouží také přenosné svislé dopravní značení (viz obrázky 10-12).

Obr. 12 – Svislé dopravní značení používané při cvičení (zdroj: vlastní)

Obr. 13 – Strážník MP HMP zamezující vstupu turistů do uzavřené oblasti (zdroj: vlastní)

5.6 Vyhodnocení hypotéz

- **Hypotéza 1** (Vybavenost MP HMP technikou a věcnými prostředky k zásahu při povodních je dostačující) byla za pomoci SWOT analýzy, rozboru reálně prováděné činnosti při povodních a výsledků uskutečněných taktických a prověřovacích cvičení složek IZS **potvrzena**. MP HMP je pro plnění svých úkolů, včetně činnosti při mimořádných událostech typu povodně, dostatečně materiálně i technicky vybavena. Vedení MP HMP nepociťuje významné materiální nedostatky.
- **Hypotéza 2** (Odborná připravenost členů MP HMP k řešení mimořádné události typu povodeň je na potřebné úrovni) byla na základě SWOT analýzy, výsledků taktických a prověřovacích cvičení složek IZS a vyhodnocení reálně činnosti při povodních **potvrzena**. Povědomí o řešené problematice je v rámci MP HMP na dobré úrovni. V mnoha případech je MP HMP velmi užitečnou

součástí zasahujících složek IZS, především díky velmi dobré znalosti prostředí a blízkému kontaktu s místní komunitou. Při řešení mimořádných událostí typu povodeň nebyly shledány žádné významné nedostatky v oblasti připravenosti strážníků MP HMP.

5.7 Závěry a návrhy opatření

Odborná příprava u MP HMP je na dobré úrovni. Strážníci absolvují mnoho odborných kurzů, které jim zajišťují dostatečnou připravenost na výkon běžných činností podle zákona o obecní policii. S problematikou řešení mimořádných událostí jsou strážníci seznamováni v rámci vstupní odborné přípravy, která se zaměřuje na nejfrekventovanější mimořádné události. Problematika povodní patří do skupiny méně častých typů mimořádných událostí, a proto se jí nevěnuje přílišná pozornost. V jiných oblastech jsou strážníci MP HMP dostatečně připravováni.

Otázka materiální a technické vybavenosti je u MP HMP řešena na dostatečné úrovni. Vzhledem k pracovní náplni MP HMP při běžné činnosti a také vzhledem k postavení MP HMP při řešení mimořádných událostí typu povodeň, není pro MP HMP aktuálně třeba rozšiřovat tuto základnu o další materiál či techniku. Z tohoto důvodu není kladen důraz na finanční fond, který by měl za úkol pokrýt pořízení nové speciální techniky. Nedostatek byl shledán pouze v oblasti osobních ochranných pomůcek pro případ zasahování strážníků MP HMP při mimořádných událostech s únikem nebezpečných chemických látek. MP HMP prošla v nedávné době revitalizací materiálu. Během této doby byly dovybaveny služební vozy a doplněny prostředky pro pořiční útvar. MP HMP dbá na průběžnou kontrolu a náhradu opotřebovaného materiálu, díky čemuž přispívá k neustálé připravenosti tento materiál neprodleně a efektivně využít.

I přes potvrzené hypotézy týkající se dostatečné materiální a technické vybavenosti a odpovídajícímu způsobu provádění odborné přípravy bylo možno na základě provedených SWOT analýz a závěrů z řízených rozhovorů identifikovat a formulovat následující návrhy opatření ke zlepšení situace u MP HMP:

- doplnit obsah vstupní odborné přípravy o tematiku povodní,
- usilovat o častější zapojení MP HMP do cvičení složek IZS,
- umožnit strážníkům MP HMP účast v odborných kurzech pořádaných složkami IZS nebo vzdělávacími agenturami,
- rozvíjet spolupráci MP HMP s obecními (městskými) policiemi jiných obcí,
- řešit právní úpravu služebního poměru strážníků,
- novelizovat obecně závaznou vyhlášku o zřízení MP HMP a v ní specifikovat úkoly MP HMP,
- vybavit strážníky osobními ochrannými pomůckami,
- pořídit označení pro velitele skupiny,
- pořídit náhradní zdroje elektrické energie do dalších objektů, popřípadě vybudovat připojení na vnější zdroj.

6 DISKUZE

Míra připravenosti příslušníků MP HMP v otázce profesní přípravy se dle analýz jeví v aktuální situaci jako dostačující.

Z uskutečněných rozhovorů lze usuzovat, že osoby řídicí a do značné míry formující MP HMP, mají přehled o fungování této organizace a jsou schopny velmi vhodně reagovat na zjištěné nedostatky. Taktéž jejich schopnost vnímání hrozeb, kterými jsou pro MP HMP například nedostatek strážníků (nenaplněné tabulkové stavy), či nevhodná formulace legislativních a jiných řídicích dokumentů, je na vysoké úrovni. Tyto nedostatky se snaží aktivně řešit prostřednictvím těch nejefektivnějších postupů.

Od roku 2011 se ve výročních zprávách o činnosti MP HMP začínají v kapitole personální situace objevovat, v kontextu počtu zaměstnanců na pozici strážníků, záporná čísla, vyjadřující snížení početního stavu. Každoročně se počet strážníků, kteří ukončili pracovní poměr, popřípadě nenastoupili na pracovní pozici, pohybuje okolo 2 % úbytku oproti předchozímu roku. Procentuální počet čekatelů vykazuje stejný charakter, číselně se však tento úbytek pohybuje od 45 % výše (57).

Reakci vedení MP HMP a snahu tato čísla změnit opět v kladná můžeme sledovat od roku 2013, kdy poprvé od roku 2009 podařilo navýšit zaměstnancům mzdové ohodnocení v průměru o 630 korun na měsíc. Závěrečná zpráva z tohoto roku taktéž slibuje nárůst mzdového ohodnocení v roce 2014 o dalších 892 korun na měsíc (58). V roce 2014 taktéž MP HMP zavádí mnoho nových zaměstnaneckých benefitů, jako například náborový příspěvek ve výši 100 tisíc korun, příspěvek na bydlení, příspěvek na dopravu a příspěvek na dovolenou ve výši 5 tisíc korun. Vliv růstu průměrné mzdy zaměstnance a zavedení dalších zaměstnaneckých benefitů nebyl v roce 2014 výrazně znatelný, projevil se až

v roce následujícím (59). Závěrečná zpráva za rok 2015 zaznamenala změnu týkající se počtu strážníků, a to prezentací procentuálního příbytku v hodnotě 1,2 %. S tímto nárůstem byly také spojené i značně vyšší finanční náklady. Na mzdové ohodnocení vzrostly náklady téměř o 200 tisíc korun (60). Následující rok se statistika personální situace vrací opět do záporných čísel, ubytek strážníků se pohybuje opět na hranici 3 % a tato situace nadále trvá.

Z důvodu nedostatečné efektivity zvyšování mzdového ohodnocení byla v rozhovorech taktéž zmíněna další možnost finanční motivace s odkazem na způsob motivování příslušníků obecní policie v sousedním Slovensku (45). Tamní legislativa zaručuje příslušníkům obecní policie tzv. příspěvek za práci u obecní policie. Jedná se o finanční příspěvek ve formě výsluhy, jako je tomu například u příslušníků Policie ČR, nebo jiných bezpečnostních sborů (61). Na Slovensku má nárok na výsluhový příspěvek každý příslušník obecní policie, který dosáhl věk 56 let a jeho činnost u obecní policie přesahovala dobu 25 let. Z tohoto příspěvku je však nutné odvádět osobní sociální pojištění příslušníků obecní policie, které činí 3 % z vyměřovacího základu. Od 1. ledna roku 2024 bude výše příspěvku za práci u obecní policie představovat 60 % průměrné mzdy zaměstnance za odpracované období (62). Tato legislativní úprava služebního poměru strážníků obecní policie by v podmínkách hl. m. Prahy a pochopitelně i celé ČR skutečně mohla značně ovlivnit procento odcházejících strážníků a zajistit stabilnější personální situaci u jednotlivých obecních (městských) policií.

V oblasti legislativy je taktéž vhodné zmínit jednu ze zásadních komplikací, která z analýzy vychází, a to je provedení pracovního smlouvy strážníků MP HMP v kontextu s nutností vykonávat činnosti za mimořádných událostí. Vzhledem k absenci právní úpravy služebního poměru uzavírá MP HMP se svými zaměstnanci smlouvu o pracovním poměru, nikoli o služebním poměru, jak tomu je u Policie ČR (63). Kvůli tomuto pracovnímu vztahu se na strážníky,

kteří zasahují v terénu (v tzv. přímém výkonu), vztahuje zákoník práce, stejně jako na ostatní pracovníky MP HMP, pohybující se v administrativním sektoru. To představuje v rámci provádění úkolů při mimořádných událostech značnou komplikaci, například při nutnosti zasahovat nepřetržitě déle než 12 hodin, což zákoník práce neumožňuje (64). Z tohoto důvodu by bylo vhodné zvážit změnu pracovního poměru u strážníků MP HMP na poměr služební. Spolu s touto změnou by bylo taktéž vhodné novelizovat obecně závaznou vyhlášku o zřízení MP HMP a v ní specifikovat úkoly MP HMP. Toto opatření navrhuji z důvodu omezených pravomocí strážníků MP HMP při řešení mimořádných událostí. Velmi často se stává, že jsou strážníci využíváni k činnostem, které jsou nad rámec běžné činnosti strážníků MP HMP (45). Pro tyto situace jsou, pro legitimní provádění těchto činností v souladu se zákonem, vytvářeny koordinační dohody a jiné smlouvy o spolupráci se základními složkami IZS (37). Tyto smlouvy však nejsou nijak povinovány a závisí pouze na řídicích osobách jednotlivých složek, zdali tuto součinnost budou považovat za nutnou. Pro zjednodušení a částečné zajištění nejdůležitějších činností by bylo vhodné apelovat na Magistrát hl. m. Prahy, aby došlo k rozšíření obecně závazné vyhlášky, která aktuálně řeší zřízení MP HMP a stanovení povinností a zásad součinnosti s orgány městských částí hlavního města, o vzhledu stejnokrojů strážníků a pravidlech pro jejich nošení při běžném výkonu služby a při zvláštních příležitostech (21). Doplnit by se mohl výčet činností, které je MP HMP oprávněna vykonávat v průběhu mimořádné události, jako jsou například povodně velkého rozsahu.

Pro zachování vysoké míry připravenosti na řešení mimořádných událostí jsou strážníci MP HMP průběžně proškolení prostřednictvím odborných kurzů a školení. Velmi důležitou součástí tvoří prověřovací a taktická cvičení složek IZS, prováděná podle zákona o IZS, které jim umožňují ověřit si své schopnosti práce v terénu v reálných podmínkách.

Na základě získaných zkušeností při rozsáhlých povodních v letech 2002 a 2013, které zasáhly i hl. m. Prahu, jsou každoročně uskutečňována cvičení složek IZS, mezi něž patří i MP HMP, a dalších subjektů pro prověření efektivního fungování a stanovení správného postupu při stavbě mobilních protipovodňových zábran na území Prahy (37).

V roce 2016 proběhlo takovéto cvičení v oblasti Praha-Holešovice. Cvičení bylo rozděleno do dvou částí. První část spočívala v prezentaci protipovodňové problematiky pro řídicí pracovníky na Magistrátu hl. m. Prahy, druhou část tvořila samotná realizace a následná kontrola funkčnosti protipovodňových zábran na Bubenečském nábřeží. Při cvičení plnila MP HMP tyto úkoly:

- zajištění spolupráce s Krajským ředitelstvím Policie hl. m. Prahy,
- doprovod kolon vozidel s kontejnery s mobilními protipovodňovými zábranami,
- střežení dovezených mobilních protipovodňových zábran,
- zajištění bezpečnosti občanům účastnících se na dobrovolných akcích spojených se cvičením (65).

Závěrečné vyhodnocení označilo MP HMP jako připravenou pro plnění úkolů v oblasti zajištění bezpečnosti občanů, uzavírek v dopravě, doprovodu kolon při navážení protipovodňových zábran a dalších nezbytných úkolů při řešení mimořádné události typu povodeň (65).

Následující rok proběhlo obdobné cvičení v oblasti Praha-Troja (66). V rámci cvičení bylo procvičeno:

- použití techniky pro nakládání kontejnerů s protipovodňovými zábranami,
- použití osvětlovací techniky,

- vykládka a rozvoz mobilních protipovodňových zábran (67).

MP HMP se při tomto cvičení podílela především na dohledu nad uzavřenými oblastmi a taktéž plnila úkol doprovodných vozidel s kontejnery s mobilními protipovodňovými zábranami (67).

V roce 2019 proběhlo cvičení **VODA 2019**, kterého jsem se osobně zúčastnila měla jsem možnost sledovat průběh cvičení v reálném čase.

Úkolem cvičení bylo procvičit a prověřit tyto činnosti:

- úkoly všech složek podílejících se na výstavbě mobilních protipovodňových zábran (mezi ně patří i MP HMP),
- organizace nakládání kontejnerů s mobilními protipovodňovými zábranami na vyčleněné dopravní prostředky,
- účinnost dopravních opatření v místě výstavby protipovodňových zábran,
- přeprava, výstavba a úklid hrazení,
- účelnost využití aktivních záloh Armády ČR a předurčených jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí,
- funkčnost protipovodňových zábran, zejména úplnost komponentů hrazení,
- stanovení časové dotace nutné pro výstavbu,
- střežení vybudovaných protipovodňových zábran (68).

Činnosti, jež zaštiťovala MP HMP v tomto cvičení se týkaly dohledu nad uzavřenou oblastí, dodržování dopravních omezení, doprovodu kolon s kontejnery s mobilními protipovodňovými zábranami a jejich následné střežení.

Při cvičení byla činnost MP HMP zřejmá především v oblasti dohledu nad uzavřenou oblastí, kdy strážníci hlídali vjezdy a páskou označené prostory

volného prostranství s cílem zamezit vstupu neoprávněným osobám. Tyto dozorující hlídky byly doplněny o dvoučlenné skupiny procházející uzavřené oblasti, které sloužily k následnému vykázání osob, kterým se podařilo přes zábrany do prostoru vniknout. V rámci cvičení se tato situace naštěstí nevznikla, všechny osoby, především cizinci, byli zastaveny již u vstupu do uzavřené oblasti.

Ze cvičení VODA 2019 nemám doposud oficiální závěrečnou zprávu, která by cvičení souhrnně hodnotila, avšak z mého pozorování mohu podotknout, že MP HMP plnila stanovené úkoly bez pochybení.

Další cvičení mezinárodního charakteru v nedávné minulosti bylo cvičení EU MODEX 2019, kde český záchranný modul CZERT MUSAR (Czech Emergency Response Team Medium Urban Search and Rescue – střední tým pro záchranu ze zřícených budov), jeden ze segmentů HZS hl. m. Prahy, cvičil na italském ostrově Sicílii modelovou situací typu zemětřesení. Tým se skládal z 36 osob, mezi nimiž byli i členové MP HMP. Obsahem cvičení byla výstavba základny pro pátrací skupiny, uskutečnění vyhledávacích a záchranných akcí spolu se záchranou osob z trosk budov. Dále byl prováděn letecký průzkum nad postiženou oblastí (38).

Po materiální a technické stránce byla pomocí analytických metod potvrzena hypotéza týkající se dostačující úrovně vybavenosti MP HMP, která přestože nedisponuje širokou materiální ani technickou základnou, je dostatečně připravena na řešení různých situací při řešení mimořádných událostí.

Zabezpečení vlastních administrativních a dalších využívaných budov proti povodním není ve větší míře řešeno. Hlavní řídicí bod MP HMP, ředitelství spolu s oddělením COS, jsou zabezpečeny v oblasti zajištění elektrické energie v případě výpadku elektrického proudu vlastními elektrocentrálami, díky

čemuž nehrozí tomuto řídicímu středisku úplné vyřazení z provozu (45). Co se týče obvodních oddělení, zajištění nepřetržitého přístupu k eklektické energii není zajištěno. Proto by bylo vhodné, jak uvádím v navrhovaných opatřeních, vybrat některé z dalších významných administrativních budov, které by byly vybaveny vlastními elektrocentrálami, popřípadě by zde byly alespoň zřízeny přípojky na vnější zdroj napájení.

V průběhu předchozích povodní také došlo k vyřazení některých služeben z provozu v důsledku jejich zaplavení. Konkrétně se jednalo o služebny na Praze 1, 7 a 8 (55). Je zřejmé, že při rozsáhlých povodních není zcela možné zajistit naprostou ochranu těmto budovám, avšak je zde otázka, zdali by nebylo vhodné pořídit pro tyto služebny alespoň základní mobilní protipovodňové systémy, které by byly schopny zamezit vniknutí vody do objektů. Vzhledem k vytiženosti MP HMP při povodních by se nemělo jednat o složitý zádržný systém, ale mohla by být využita například bariéra 0,9 FLOODSTOP, kterou tvoří jednotlivé bloky zajištěné spojovacími klíny, kterou dokáže sestavit samostatně jediná osoba a jejich skladování není příliš náročné na prostor (69).

Pokud se jedná o vybavení MP HMP v oblasti provádění úkolů při povodních (povodňových záchranných prací), či zásahu při jiných méně obvyklých mimořádných událostech, vybavenost u běžného strážníka mimo speciální útvary, značně klesá. K zajištění činností spadajících do záchranných prací je nutná dostatečná odborná kvalifikace, kterou MP HMP v předešlé části diskuze bezesporu potvrdila, ale také odpovídající materiální vybavení, v podobě ochranných pomůcek a techniky. V této oblasti bylo v rámci rozhovoru zmíněno, že strážníci MP HMP disponují záchrannými sety, které slouží k záchraně tonoucího (45), což je materiál bezesporu užitečný při povodních, kdy byly takovéto zásahy prováděny. Avšak následně bylo také zmíněno, že pokud se jedná o osobní ochranné pomůcky proti nebezpečným chemickým látkám, nebo

biologickým agens, tak služební vozy linky 156 toto vybavení postrádají, a proto je činnost strážníků na místě zásahu při ne příliš obvyklé situaci, značně limitována (37). Vzhledem k aktuálnímu soupisu činností, které spadají do působnosti MP HMP, však tyto speciální osobní ochranné pomůcky nejsou nezbytnou součástí výbavy běžného strážníka.

Nepostradatelnou součástí MP HMP je poříční útvar, který hraje při mimořádných událostech typu povodně velmi významnou roli (45). Tento útvar dbá na kvalitní materiální zajištění svých pracovníků. V roce 2016 došlo mimo obměny materiálu i k zakoupení nové lodě a v roce 2019 byl zakoupen také nový ponton, který nahradil již technicky nezpůsobilý 71 let používaný ponton (70).

Výsledky diplomové práce reflektují aktuální míru povědomí na řídicích úrovních MP HMP. Informace byly získávány od odborníků v dané problematice z řad MP HMP. Díky skutečnostem z praxe bylo možné informace využít i mimo SWOT analýzy, pro které byly rozhovory přednostně uskutečňovány.

7 ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývá analýzou připravenosti MP HMP na řešení mimořádných událostí typu povodeň po stránce materiálně technické a stránce odborné přípravy.

Zdrojem informací pro provedené analýzy byly poznatky z praxe, které v rámci rozhovorů sdělovali vedoucí pracovníci MP HMP spolu se zástupcem Správy služeb hl. m. Prahy. Práce přináší aktuální náhled na tuto situaci. Stanovené hypotézy týkající se míry připravenosti z obou zmiňovaných pohledů byly po důkladné analýze potvrzeny, z čehož vyplývá, že MP HMP je aktuálně dostatečně materiálně a technicky, stejně tak jako profesně připravena na řešení mimořádné události typu povodeň.

I přes toto pozitivní zjištění jsem mohla v průběhu zpracování diplomové práce identifikovat některé dílčí nedostatky, které sice zásadním způsobem neovlivňují negativně plnění základních úkolů MP HMP, ale jejichž vyřešení by mohlo výrazným způsobem přispět ke zlepšení pracovních podmínek strážníků MP HMP. Já osobně jim mohu pouze přát, aby vyřešení těchto dílčích problémů nezapadlo pod návalet běžné denní operativy, kterou se musí vedení MP HMP neustále zabývat.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AČR – Armáda České republiky

AED – automatizovaný externí defibrilátor

COS – centrální operační středisko

ČR – Česká republika

HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky

IZS – integrovaný záchranný systém

JPO – jednotka požární ochrany

KŠ HMP – Krizový štáb hlavního města Prahy

MHD – městská hromadná doprava

MV-GŘ HZS ČR – Ministerstvo vnitra-generální ředitelství HZS ČR

MP HMP – Městská policie hl. m. Prahy

OOP – osobní ochranné prostředky

OPIS – operační a informační středisko

ORP – obec s rozšířenou působností

OŘ – obvodní ředitelství

PČR – policie české republiky

PPO – protipovodňová opatření

USAR – (Urban Search and Rescue Team) vyhledávací a záchranný odřad

VOP – vstupní odborná příprava

ZBS – záchranný bezpečnostní systém

ZZS – poskytovatel zdravotnické záchranné služby

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- (1) MGR. ET MGR. PAULUS, František, Antonín PLK. ING. KRÖMER, Jan KPT. MGR. PETR a Jaroslav PLK. ING. ČERNÝ. *Analýza hrozeb pro Českou republiku: závěrečná zpráva* [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-10-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>
- (2) ADAMEC, Vilém. *Ochrana před povodněmi a ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-118-7.
- (3) PORTÁL ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, . *Povodně v Praze: historie povodní v Praze* [online]. [cit. 2019-10-16]. Dostupné z: http://portalzp.praha.eu/jnp/cz/voda/povodne_v_praze.html
- (4) *Katastrofální povodeň v České republice v srpnu 2002*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 2005. ISBN 80-7212-350-5.
- (5) *Vodohospodářské technicko-ekonomické informace: Největší povodně za 100 let*. Praha: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, 2017, **61**(5). ISSN 0322-8916.
- (6) MAGISTRÁT HMP, . *Povodně: Protipovodňová opatření v hl. m. Praze. Bezpečnost. Praha. eu* [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-10-16].

Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/ochrana-proti-povodnim>

- (7) *Životní prostředí, vodní hospodářství, ochrana ovzduší, ochrana přírody a krajiny, zemědělský půdní fond, horninové prostředí, odpadové hospodářství, obaly, posuzování vlivů na životní prostředí, chemické látky, geneticky modifikované organismy a produkty, prevence závažných havárií, integrovaná prevence znečištění, ekologická újma, ukládání oxidu uhličitého: redakční uzávěrka ...: Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Ostrava: Sagit, 2003. ÚZ. ISBN 978-80-7488-351-4.*
- (8) *Obce, kraje, hl. m. Praha, Úředníci obcí a krajů ; Obecní policie : redakční uzávěrka ...: Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Ostrava: Sagit, 2002. ÚZ. ISBN 978-80-7488-379-8.*
- (9) *ÚZ 1300 Krizové zákony, HZS, Požární ochrana, Obnova území: Zákon č. 239/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Česká republika: Sagit, 2019. ISBN 978-80-7488-333-0. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>*
- (10) *ÚZ 1300 Krizové zákony, HZS, Požární ochrana, Obnova území: Zákon č. 133/1985 Sb. Zákon České národní rady o požární ochraně, verze 18. Česká republika: Sagit, 2019. ISBN 978-80-7488-333-0. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133/zneni-20180101>*
- (11) *Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících*

se správou vodních toků. In: . b.r. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-178>

(12) *Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 24/2011 Sb., o plánech povodí a*

plánech pro zvládání povodňových rizik. In: . b.r. Dostupné z:

https://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/2015/sb0132-2015.pdf

(13) *Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 216/2011 Sb., o náležitostech*

manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl. In: . b.r. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-216>

(14) *Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 471/2001 Sb., o*

technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly. In: . b.r. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-471>

(15) *Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 79/2018 Sb., o způsobu a*

rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území a jejich

dokumentace. In: . b.r. Dostupné z:

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2018-79>

(16) *Krizové zákony, krizový zákon, integrovaný záchranný systém,*

hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný

sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka

..: Zákon č. 240/2000 Sb. Zákon o krizovém řízení a o změně některých

zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Ostrava: Sagit, 2007.

ÚZ. ISBN sbn978-80-7488-333-0.

- (17) BLAŽEK, Vladimír. *Jak jsme připraveni na povodně: sborník semináře 28. června 2000, Praha, Klub techniků*. Praha: Česká vědeckotechnická vodohospodářská společnost, 2000. ISBN 80-02-01363-8.
- (18) *Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v České republice s využitím technických a přírodě blízkých opatření*. In: . b.r. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/100217/Koncepce_PPO_uv101110._0799.pdf
- (19) *Věstník ministerstva životního prostředí: Metodický pokyn odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby*. Praha: ALQ Plus, s.r.o, 2011, **2011**(12). ISSN 0862-9013.
- (20) *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.
- (21) *Obecně závazná vyhláška č. 5/1992 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení Městské policie hlavního města Prahy, ve znění pozdějších předpisů*. In: . Zastupitelstvo hlavního města Prahy, 1992. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/ae/2a/e2/2567063_839096_vyhlaska_c._5_1992_o_zrizeni_Mestske_policie_hlavniho_mesta_Prahy.pdf
- (22) ČÍŽEK, Zdeněk. *Zákon o obecní policii: komentář k zákonu o obecní policii a některým souvisejícím předpisům : pomůcka pro přípravu strážníků obecní a městské policie*. Vyd. 2. Praha: Armex, 2003. ISBN 8086244342.

- (23) *Obecně závazná vyhláška č. 5/1992 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení Městské policie hlavního města Prahy.* In: . hlavní město Praha, 1992. Dostupné také z:
http://www.praha.eu/public/ae/2a/e2/2567063_839096_vyhlaska_c._5_1992_o_zrizeni_Mestske_policie_hlavniho_mesta_Prahy.pdf
- (24) MP PRAHA, . *Historie Městské policie hlavního města Prahy. Městská policie Praha* [online]. Praha, 2013 [cit. 2019-10-16]. Dostupné z:
<https://www.mppraha.cz/o-nas-2/historie>
- (25) MĚSTSKÁ POLICIE HL. M. PRAHY, . ORGANIZAČNÍ STRUKTURA Městské policie hl. m. Prahy. In: *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/o-nas-2/organizacni-struktura>
- (26) *Fotoarchiv Městské Policie hl. m. Prahy: Městská policie hl. m. Prahy.* hlavní město Praha, b.r.
- (27) Centrální operační středisko: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/or-praha-16>
- (28) Hlídkový útvar: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/hlidkovy-utvar>

- (29) Útvar řešení přestupků: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/utvar-reseni-prestupku>
- (30) Útvar vzdělávání: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/utvar-vzdelavani>
- (31) Útvar psovodů: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/utvar-psovodu>
- (32) Poříční útvar: základní informace. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/poricni-utvar>
- (33) *Koncepce prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2017 až 2021*. In: . hlavní město Praha: Oddělení prevence, Odbor zdravotnictví, sociální péče a prevence, 2017, ročník 2017. Dostupné také z: http://www.praha.eu/public/c7/a/77/2407179_758064_Koncepce_PK_HMP_2017_2021.pdf
- (34) Prevence úloha. *Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/prevence-mp-2/prevence-uloha>
- (35) *Koordinační dohoda za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hlavního*

města Prahy. hlavní město Praha: krajské ředitelství policie hlavního města Prahy a hlavní město Praha, 2016.

- (36) *Koordinační dohoda za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hlavního města Prahy: Příloha č. 1 ke koordinační dohodě, Ochrana veřejného pořádku, bezpečnosti a majetku osob*. krajské ředitelství policie hlavního města Prahy a hlavní město Praha, 2016.
- (37) *Interview s Mgr. VODÁKOVÁ, Eva. referent útvaru pro výkon služby: Městská policie hl. m. Prahy*. Praha 22. 11. 2019, b.r.
- (38) *112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*. Praha 414: MV - Generální ředitelství HZS ČR, 2019, 2019(10). ISSN 1213-7057.
- (39) *Prevence činnost. Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/prevence-mp-2/prevence-cinnost>
- (40) *Prevence priority. Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/prevence-mp-2/prevence-priority>
- (41) *Prevence preventivní programy. Městská policie Praha* [online]. Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2019-11-14]. Dostupné z: <https://mppraha.cz/prev>

- (42) *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Vydání první. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- (43) SPRÁVA SLUŽEB HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, . *Protipovodňová opatření hlavního města Prahy: Prezentace form: [Kvasnovský Pavel, Technik odboru PPO a úkrytů CO]*. hlavní město Praha: Magistrát hlavního města Prahy, 2019.
- (44) SPRÁVA SLUŽEB HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, . *Ochrana proti povodním* [online]. hlavní město Praha: Magistrát hlavního města Prahy, 2019 [cit. 2020-05-06]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/odbory/oddeleni_krizoveho_managementu/ochrana_proti_povodnim.html
- (45) *Interview s Mgr. KLEMA Ludvík. náměstek pro výkon služby: Městská policie hl. m. Prahy*. Praha 26. 11. 2019, b.r.
- (46) *Příkaz ředitele Městské policie hl. m. Prahy č. 23/2015: interní dokument*. hlavní město Praha: ředitel Městské policie hl. m. Prahy, 2015.
- (47) PROF. JEŘÁBEK, . *Metody získávání dat: Metody dotazování* [online]. Web Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, b.r. [cit. 2020-02-05]. Dostupné z: <http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/jerabek3/k9/9.htm>. Výklad. Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy.

- (48) KOTLER, Philip. *Moderní marketing: 4. evropské vydání*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 9788024715452.
- (49) SWOT analýza. *Management mania* [online]. Wilmington (DE), 2011-2020 [cit. 2020-02-05]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>
- (50) DOC. RNDR ZHÁNĚL, Jiří,, Vladimír, PROF. PHDR. HELLEBRANDT a Martin, MGR. SEBERA. *Metodologie výzkumné práce* [online]. In: . Brno: Masaríkova univerzita fakulta sportovních studií, 2014, s. 23 [cit. 2020-02-05]. ISBN 978-80-210-6857-5.
- (51) KOZEL, Roman, Lenka MYNÁŘOVÁ a Hana SVOBODOVÁ. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3527-6.
- (52) Sekundární data. *Metody získávání dat* [online]. Fakulta tělovýchovy a sportu Univerzity Karlovy [cit. 2020-02-05]. Dostupné z: <http://web.ftvs.cuni.cz/hendl/metodologie/metodysberdat.htm#Sekundarnidata>
- (53) SKUTIL, Martin. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství* [online]. Praha: Portál, 2011 [cit. 2020-04-29]. ISBN 978-80-7367-778-7.
- (54) HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN isbn978-80-7367-485-4.

- (55) MĚSTSKÁ POLICIE HL. M. PRAHY, . *Souhrnná zpráva o povodni za Městskou policii hl. m. Prahy - předložení*. hlavní město Praha, 2002.
Dostupné z: interní zdroj
- (56) MĚSTSKÁ POLICIE HL. M. PRAHY, . *Informace o činnosti Městské policie hl. m. Prahy při povodni*. hlavní město Praha, 2013. Dostupné z: interní zdroj
- (57) MGR. KLEMA, Ludvík. *Zpráva o činnosti Městské policie hl. m. Prahy za rok 2011 v porovnání s rokem 2010: Č.j.: MPPH 23303/2012/ÚOVŠ* [online]. In: . Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2020-05-02].
Dostupné z: https://www.mppraha.cz/images/Rocni_zpravy/zprava-o-cinnosti-mestske-policie-praha-za-rok-2011.pdf
- (58) MGR. KLEMA, Ludvík. *Zpráva o činnosti Městské policie hl. m. Prahy za rok 2013 ve srovnání s rokem 2012* [online]. In: . Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: https://www.mppraha.cz/images/Rocni_zpravy/zprava-o-cinnosti-mestske-policie-praha-za-rok-2013.pdf
- (59) MGR. KLEMA, Ludvík. *Zpráva o činnosti Městské policie hl. m. Prahy za rok 2014* [online]. In: . Praha: Městská policie hl. m. Prahy [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: https://www.mppraha.cz/images/Download/Zpr%C3%A1va_o_%C4%8Dinnosti_MP_za_rok_2014_ES.pdf
- (60) MĚSTSKÁ POLICIE HL. M. PRAHY, . *Zpráva o činnosti Městské policie hl. m. Prahy za rok 2015* [online]. In: . Praha: Městská policie hl.

m. Prahy [cit. 2020-05-02]. Dostupné z:

https://www.mppraha.cz/images/Download/zprava_2015.pdf

- (61) *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů Policie ČR : vězeňská služba, zpravodajské služby, BIS, generální inspekce bezpečnostních sborů : redakční uzávěrka ...: Zákon č. 361/2003 Sb. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Ostrava: Sagit, 2007. ÚZ. ISBN 978-80-7488-358-3.*
- (62) KOLEKTIV AUTORŮ, . *Zákony 2020 V. - Verejná správa a samospráva – Úplné znenie k 1.1.2020 (Školský zákon, Rozpočtové pravidlá, Verejná služba, Pedagogickí zamestnanci, Obecná polícia, Informačné technológie): Zákon SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. Slovenská republika: Poradca, s.r.o., 2020. ISSN 9788081621109.*
- (63) TOMEK, Petr. *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7263-752-2.*
- (64) *Pracovněprávní předpisy, Zaměstnanost : zákon o zaměstnanosti ; Úřady práce, odbory, kolektivní vyjednávání, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, inspekce práce : redakční uzávěrka ...: Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (vybraná ustanovení). Ostrava: Sagit, 1992. ÚZ. ISBN 978-80-7488-359-0.*
- (65) SPRÁVA SLUŽEB HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY, . *Závěrečná zpráva ze cvičení Holešovice 2016. Správa služeb hlavního města Prahy, 2016.*

- (66) *Průmyslová ekologie s.r.o.: Praha prověří funkčnost protipovodňových opatření v Troji.* Odolena Voda: Tisková zpráva HM Praha, 2017. ISSN 2570-9372.
- (67) KONÍČEK, Petr. *Zpráva z prověřovacího cvičení „Troja 2017“ za Správu služeb hlavního města Prahy.* Správa služeb hlavního města Prahy, 2017, 3 s.. Interní dokument.
- (68) *PLÁN PROVEDENÍ prověřovacího cvičení „VODA 2019“.* hlavní město Praha, 2019.
- (69) JURÁŇ, Marek a Jiří MATĚJKA. *Mobilní protipovodňové systémy.* Vyd. 1. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-62-4.
- (70) Zpravodajství: Poříční útvar městské policie má u Císařské louky novou služebnu. *Pražský Patriot* [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z: <https://www.prazskypatriot.cz/poricni-utvar-mestske-policie-ma-u-cisarske-louky-novou-sluzebnu/>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obr. 1 – Organizační struktura MP HMP (26)	32
Obr. 2 – Centrální operační středisko (26)	33
Obr. 3 – Strážníci Hlídkového útvaru v MHD (26).....	34
Obr. 4 – Útvar vzdělávání – cvičný zásah (26)	35
Obr. 5 – Psodov se psem v rámci pátrací akce (26)	36
Obr. 6 – Poříční útvar (26).....	37
Obr. 7 – Strážníci prevence při dopravním školení (26)	38
Obr. 8 – Souvislost mezi negativními skutečnostmi.....	72
Obr. 9 – Souvislost mezi pozitivními skutečnostmi	76
Obr. 10 – Páska značící uzavřenou oblast (zdroj: vlastní)	79
Obr. 11 – Strážník MP HMP hlídající vjezdový prostor do uzavřené oblasti (zdroj: vlastní).....	80
Obr. 12 – Svislé dopravní značení používané při cvičení (zdroj: vlastní)	80
Obr. 13 – Strážník MP HMP zamezující vstupu turistů do uzavřené oblasti (zdroj: vlastní).....	81

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tab. 1 – SWOT analýza – technika a věcné prostředky	55
Tab. 2 – SWOT analýza – příprava a výcvik.....	59
Tab. 3 –Stanovení hodnot pro vyjádření váhy a naléhavosti vybraných skutečností	69
Tab. 4 – Přiřazení číselných hodnot vybraným negativním skutečnostem	71
Tab. 5 – Přiřazení číselných hodnot jednotlivým pozitivním skutečnostem.....	75

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Vyhledávací a záchranný odřad, základní a redukováná struktura

Příloha 2 Záznam rozhovoru s Mgr. Evou Vodákovou, referentkou Úseku pro výkon služby, analytická skupina

Příloha 3 Záznam rozhovoru s Mgr. Ludvíkem Klemou, náměstkem pro výkon služby MP HMP

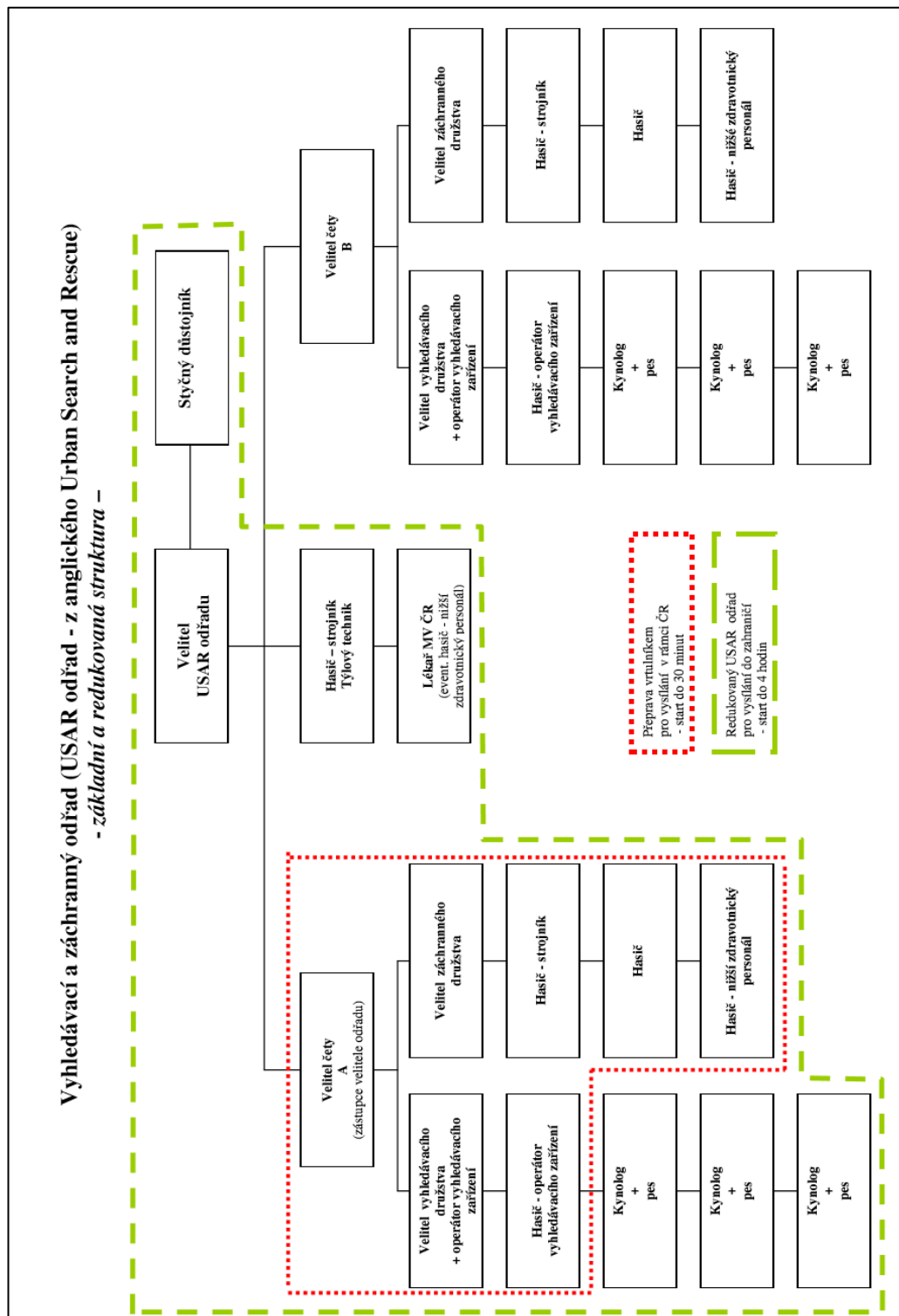
Příloha 4 Záznam rozhovoru s Ing. Eduardem Šusterem, ředitelem MP HMP

Příloha 5 Záznam rozhovoru s Palem Kvasnovským, technikem odboru protipovodňových opatření a úkrytů civilní ochrany, Správa služeb hlavního města Prahy

Příloha 6 Úkoly plněné v průběhu cvičení VODA 2019

Příloha 7 Osobní fotodokumentace ze cvičení VODA 2019

Vyhledávací a záchranný odřad, základní a redukovávaná struktura

Zdroj: Vyhledávací a záchranný odřad (USAR odřad - z anglického Urban Search and Rescue) - základní a redukovávaná struktura –. In: Hasičský záchranný sbor české republiky [online]. Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 1. 4. 2009 [cit. 2020-05-01]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/struktura-usar-jednotky-pdf.aspx

Záznam rozhovoru s Mgr. Evou Vodákovou, referentkou Úseku pro výkon služby, analytická skupina

1. *Jaký je Váš názor na materiální a technickou vybavenost MP HMP jako celku na řešení mimořádné události typu povodeň?*

Materiální a technická vybavenost MP HMP zůstává v případě všech mimořádných událostí stejná. Je tedy jedno, zda se jedná o mimořádné události typu povodeň nebo jinou mimořádnou událost.

MP HMP (jako všechny obecní a městské policie) nemá právní nárok na specializované vybavení a materiál jako základní složky IZS. MP HMP nedisponuje prostory, kde by se dali ubytovat evakuovaní občané (úkol městských částí a nevlastní skládací lehátka a evakuační balíčky (úkol pro HZS hl. m. Prahy).

Pokud je tedy řešena mimořádná událost typu povodeň, tak strážníci vykonávají činnost, kterou jim určí Policie ČR. Případně vypomáhají HZS hl. m. Prahy. Je to například zajištění prostoru proti nepovolaným osobám, proti rabování nebo pomoc s evakuací obyvatel.

Pro informování obyvatel se používají megafony na vozidlech městské policie nebo strážníci slouží jako živý zdroj informací.

Co se informovanosti týče, pro aktuální a přesné informace byl zřízen bezpečnostní portál hl. m. Prahy. Tento portál je z části přístupný veřejnosti, druhá část je určena pro pověřené osoby z IZS, jež mají do systému osobní přihlašovací údaje. Jednou z funkcí, jež portál poskytuje je zasílání aktuálních informací o mimořádných událostech v rámci hlavního města pomocí e-mailů.

Komunikační toky v rámci krizového řízení jsou v rámci MP HMP řešeny na dobré úrovni, avšak jejich zabezpečení v rámci rozsáhlých mimořádných událostí na taktické úrovni řízení není plně vyřešeno.

2. *Jaký je Váš názor na připravenost členů MP HMP (odborná příprava ...) na řešení mimořádné události typu povodeň?*

Strážníci jsou v přípravných nástupních kurzech seznamováni s problematikou zvládnání krizových situací, se kterými se mohou potkat při výkonu práce.

Zde je na místě zmínit potřebu operativního zásahu v případě ohrožení života, zdraví nebo materiálních hodnot. Při povodních v letech 2002 a 2013 se strážníci velmi dobře osvědčili například v pomoci evakuovaným obyvatelům hl. m. Prahy nebo jako dohled nad evakuovanými oblastmi.

Organizační struktura v rámci MP HMP je na velmi dobré úrovni. MP HMP vykonává činnost pomocné složky IZS.

Spolupráce se složkami IZS

- ▶ **Dohoda o poskytování plánované pomoci na vyžádání** ze dne 16. 4. 2009, s Hasičským záchranným sborem hl. m. Prahy. Přílohy Dohody se pravidelně aktualizují.
 - ▶ Pomoc MP HMP v podobě poskytnutí psovodů bylo možné zaznamenat při povodních v Dobřichovicích. Jinak je tato pomoc poskytována především při mimořádných událostech jako jsou například pády budov nebo pátrání po pohřešovaných osobách.
 - ▶ Psovodi jsou dále využíváni v rámci spolupráce s USAR týmy, zasahujícími při mezinárodních výjezdech pro výkon záchranných a pátracích akcí.

- ▶ **Koordinační dohoda** za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území hl. m. Prahy (MHMP a Policie ČR – krajské ředitelství policie hl. m. Prahy).

MP Praha se podílí na **prověřovacích a taktických cvičeních** pořádaných základními složkami IZS a Magistrátem hl. m. Prahy:

- ▶ 2014 – cvičení Metro 2014 (chemický útok v metru),
- ▶ 2018 – cvičení Základna 2018 (stavba Materiální základny humanitární pomoci),
- ▶ 2019 – cvičení Anděl 2019 (útok aktivního střelce včetně vzetí rukojmích),
- ▶ každoroční cvičení stavby protipovodňových zábran v hl. m. Praze – **např. cvičení Voda 2019**.

ZZS hl. m. Prahy spolupracuje s MP HMP v systému poskytování první pomoci prostřednictvím automatizovaných externích defibrilátorů (AED).

3. *Myslíte si, že by MP HMP mohla být při řešení mimořádné události typu povodeň více zapojována? Pokud ano, jak?*

- Při řešení mimořádné události typu povodně jsou strážníci MP HMP využíváni především pro výkon dohledu nad stanovenými místy – např. střežení záboru (uvedeno v povodňovém plánu). Další funkci, kterou strážníci, zejména strážníci okrskáři, velmi často vykonávají, je funkce informátorů, díky jejich místní znalosti získanou při obchůzkách. Okrskáři představují informační i početní pomoc. Informační pomoc je při zásazích velmi často využívána před zřízením asistenčního centra pomoci.
- Poměrně novou výhodou, týkající se doplnění počtu zasahujících na místě mimořádné události, je možnost hl. m. Prahy poskytovat strážníky formou výpůjčky pro řešení události i mimo hlavní město. (To se týká pouze krizových stavů).

- Jako rozšíření činností MP HMP při mimořádných událostech vidím například využití jízdní skupiny. Tato skupina slouží pouze pro výkon služby dohledu na veřejný pořádek a reprezentační účely. V rámci mimořádných událostí nemůže být využita, což mi přijde jako škoda.
 - Možnost většího zapojování při řešení mimořádných událostí (které přerostou v krizový stav) vidím spíše u ostatních obecních policií Středočeského kraje.
4. *Vaše osobní poznatky, týkající se nedostatků či naopak nadstandardů v rámci zapojování, řízení, vybavení MP HMP v souvislosti s řešením povodní.*
- Díky účasti MP HMP na schůzkách Magistrátu hl. m. Prahy řešících bezpečnost je MP HMP postavena v rámci hl. m. Prahy na úroveň základních složek IZS. Městská policie čítá přes 2000 strážníků, jež představují hybnou sílu v rámci sféry bezpečnostních složek. MP HMP je taktéž přizvána k projednávání a tvorbě typových činností havarijního plánování.
 - Strážníci jsou oproti příslušníkům HZS ČR a Policie ČR pouze v zaměstnaneckém poměru, takže se na ně nevztahuje služební zákon a povinnost vykonávat službu přesčas. Abychom ale měli nějak ošetřeno, že i strážníci mohou být povolováni při vyhlášení krizového stavu, tak je na to vydána interní směrnice. Její název je: Příkaz ředitele Městské policie hl. m. Prahy č. 23/2015, kterým se stanoví postup pro svolávání strážníků MP HMP v době čerpání odpočinku při vyhlášení krizového stavu podle zvláštního zákona. Je to z důvodu neporušení zákoníku práce. Jsou vedeny seznamy strážníků, které je možno aktivovat a povolát. Tyto seznamy se každý půlrok aktualizují.
 - Při mimořádných událostech strážníci vykonávají činnost nad rámec zákona. Z tohoto důvodu jsou předem uzavírány koordinační dohody a dohody o plánované pomoci na vyžádání, díky kterým nedochází k porušování legislativního rámce.

- Z organizačního hlediska je na místě zásahu nedostatek, co se týče označení vedoucího opatření MP HMP. Oproti označování vedoucích zásahů nebo vedoucích opatření u základních složek IZS zasahujících na místě pomocí vest či pásek, vedoucí strážník MP HMP žádné označení nemá.
- MP HMP nemá vlastní speciální ochranné prostředky, což činnost strážníků při mimořádných událostech do značené míry limituje. Mohou tedy v rámci mimořádných událostí, například s únikem nebezpečných chemických látek, působit pouze ve vnější zóně.
- MP HMP v možnosti rozvoje taktéž omezuje otázka fluktuace, která je v posledních letech značná. S tímto problémem by bylo vhodné taktéž začít pracovat.

Záznam rozhovoru s Mgr. Ludvíkem Klemou, náměstkem pro výkon služby MP HMP

1. *Jaký je Váš názor na materiální a technickou vybavenost MP HMP jako celku na řešení mimořádné události typu povodeň?*

Vzhledem k činnostem, jež MP HMP vykonává, je materiální a technické vybavenosti MP HMP velmi dobrá. Díky roku 2002, který byl významným milníkem pro obnovu a změny v této oblasti, došlo k zvýšení úrovně připravenosti. Jediný momentální problém, jež by bylo vhodné brát v potaz je řešení připravenosti na mimořádnou událost typu Blackout. Ideálně pořídit agregáty pro zajištění funkčnosti MP HMP při řešení této události.

2. *Jaký je Váš názor na připravenost členů MP HMP (odborná příprava ...) na řešení mimořádné události typu povodeň?*

V rámci MP HMP je jistě vhodné zmínit poříční útvar MP HMP, který při povodních plní zásadní roli v oblasti záchranných prací. Při obnově systému došlo k dovybavení na jednotlivých obvodech a všech vozech linky 156 záchrannými sety. Společně s materiálním dovybavením došlo i k proškolení týkající se manipulace a zacházení se setem při záchraně osob.

V rámci spolupráce s MV-GŘ HZS ČR je MP HMP využívána (kynologové – záchranáři) při nasazování USAR týmu. Kynologové MP HMP mají atest sutinového pátrání a plošného vyhledávání pro speciální události.

Poříční útvar MP HMP vykonává činnosti podobné činnostem HZS hl. m.

Prahy v oblastech:

- výcvik na vodě,
- záchranné práce,
- ukotvení, vázání utržených lodí (i mimo mimořádné události).

Dále také plní speciální úkoly, jako například evakuace osob, ale i zvířat. Významnou činností byla například při poslední povodni taktéž evakuace zvířat z Pražské zoologické zahrady.

3. *Myslíte si, že by MP HMP mohla být při řešení mimořádné události typu povodeň více zapojována? Pokud ano, jak?*

MP HMP v rámci řešení mimořádných událostí vykonává daleko více činností, než jim zákon ukládá. Kvůli tomuto faktu jsou předem pro určité oblasti uzavírány dohody o spolupráci při společném zásahu, čímž se tyto činnosti formálně a právně pojmenují. Z tohoto důvodu si myslím, že není nutno tuto skutečnost měnit. Je zde určitý deficit (zejména ve vztahu k postavení městských nebo obecních policií, které nejsou základní složkou IZS), avšak není zásadní pro plnění úkolů, čímž se opět dostáváme ke spolupráci se zasahujícími základními složkami IZS.

HZS hl. m. Prahy má při plánování cvičení tendence strážníkům přidělovat více činností než pouhý dohled, například úkoly prvních příjezdějících na místo mimořádné události, avšak je zde problém s legislativou, která tyto činnosti MP HMP mnohdy neumožňuje. Problém s legislativou také vidím v souvislosti s činnostmi poříčního útvaru, možnosti provádění evakuace a technických prací.

4. *Vaše osobní poznatky, týkající se nedostatků či naopak nadstandardů v rámci zapojování, řízení, vybavení MP HMP v souvislosti s řešením povodní.*

Základní činnosti MP HMP při řešení mimořádných událostí jsou na místě plně zabezpečeny.

V případě mimořádné události typu povodeň riziko blackoutu, což by mohlo být preventivně zajištěno pomocí elektro centrální a obdobných záložních zařízení a systémů, jež by zajistily udržitelný chod města.

Jeden z hlavních deficitů, který jsem zaznamenal, ve vztahu k aktuální legislativě, je opomíjení činnosti MP HMP při cvičeních, což do značné míry ovlivňuje připravenost strážníků na reálné zásahy. Avšak nejde pouze o znalosti strážníků, ale také o zkušenosti dalších zasahujících členů složek IZS.

V rámci komunikace by u MP HMP měla být z pohledu státu řešena otázka zabezpečení chodu telefonní komunikace. Bylo by vhodné zhotovit predikce čísel s prioritou, která by riziko přerušení komunikace eliminovala.

5. Jsou určité věci, které by se v rámci řešení mimořádné události typu povodeň měly řešit více či neměly v žádném případě opomíjet? – na co klást největší důraz

Jednou z hlavních neopomenutelných činností, které MP HMP vykonává, je dohled. Tato činnost je velmi podstatná. Další činnosti, které jsou v rámci povodní zásadní jsou činnosti pořičního útvaru, jež spočívají v práci potápěčů, evakuace osob a zajištění plynulosti provozu, zejména preference MHD.

Avšak s aktuálním personálem není třeba dalších úkolů.

Jedna zásadní komplikace, která značně omezuje činnost MP HMP je dlouhodobá činnost při řešení mimořádných událostí. Vzhledem k tomu, že strážníci jsou v pracovním poměru, oproti příslušníkům sborů, které jsou v režimu služebního poměru, vznikají komplikace i v této oblasti – povolávání, práce „přesčas“ bez odpočinku apod. Tato skutečnost by mohla být řešena úpravou legislativy, která by změnila pravomoci strážníků při řešení události trvající např. déle než 48 hodin. V minulosti byl již vznesen návrh na tuto změnu, avšak kvůli velmi malému množství takovýchto událostí, kde by MP HMP musela být nasazena na delší dobu, nebyly tyto změny do legislativy implementovány. S touto problematikou taktéž souvisí otázka odškodnění,

případně zraněného zasahujícího strážníka při řešení mimořádných událostí – pracovní úraz.

Ostatní pravomoci, jež MP HMP jakožto ostatní složka má, se mi zdají dostačující.

6. *Další informace či zkušenosti, které byste do této problematiky chtěl zmínit, vyzdvihnout či okomentovat.*

Stát při řešení mimořádných událostí preferuje systém základních složek IZS, přičemž široké zapojení lze zaznamenat především u HZS ČR.

MP HMP pocífuje také v současnosti nedostatek strážníků a poměrně značnou fluktuaci, obdobně jako Policie ČR a HZS ČR. Tento problém se jeví jako jeden ze zásadních pro možnost rozvoje MP HMP. V SR pro stabilizaci početního stavu strážníků došlo k řešení této problematiky – finanční motivace, zajištění při odchodu a po odchodu od městské policie.

V ČR proběhlo jednání kolegia ředitelů městských policií, z něhož vzešlo první vyjádření gesčního Ministerstva vnitra a dále se o řešení této situace bude jednat. Nyní je tato problematika částečně v legislativním procesu, částečně v přípravném ze strany jednotlivých měst a městských policií.

Záznam rozhovoru s Ing. Eduardem Šusterem, ředitelem MP HMP

1. Jaký je Váš názor na materiální a technickou vybavenost MP HMP jako celku na řešení mimořádné události typu povodeň?

Po povodních v roce 2013 došlo k obnovení techniky u MP HMP, díky kterému byla možnost zvýšit úroveň připravenosti. Taktéž byl odstraněn technický materiál, který v rámci MP HMP představoval nepotřebnou složku a bylo jej možné označit za zdroj plýtvání financí. Jedním z příkladů je například vznášedlo, které se pořizovalo v roce 2002, skladováno bylo od roku 2003 do roku 2013 v, a nebylo za celou dobu jeho úschovy používáno. Z tohoto důvodu bylo ze seznamu technických prostředků vyškrtnuto a věnováno Záchranému útvaru HZS ČR v Hlučíně.

Velmi podstatnou součástí technického vybavení MP HMP, přesněji ředitelství, jsou generátory, které zajišťují chod centrálního operačního střediska za mimořádných situací. Pro jiné případy, týkající se mimořádné události typu povodeň, neshledávám použití generátorů za nutné. Vzhledem k faktu, že hlavní město je zásobováno vícero elektrárnami, není reálné, aby byla celá metropole bez elektřiny, jednalo by se pouze o výpadek v rámci jednotlivé oblasti.

V oblasti povodní a materiálně technické vybavenosti bych chtěl především vyzdvihnout poříční útvar MP HMP, který při poslední obnově získal nové vybavení, jež poslouží 22 strážníkům. Ve výbavě tohoto útvaru jsou 4 lodě, které se neustále pohybují po toku Vltavy. V roce 2013 byl tento útvar nasazen v oblasti Trojské zoologické zahrady, kde byla jeho činnost velmi výrazná. Tento útvar taktéž poskytuje školení týkající se záchrany tonoucího a první pomoci pro ostatní strážníky.

2. *Jaký je Váš názor na připravenost členů MP HMP (odborná příprava ...) na řešení mimořádné události typu povodeň?*

Každý strážník při nástupu k MP HMP prochází základním tříměsíčním školením. V rámci tohoto školení jsou strážníci připravováni na výkon své činnosti. Pro problematiku povodní však přednáška vyčleněna není, neshledáváme ji za potřebnou. Strážníci se účastní školení pořádaného poříčním útvarem, který je seznámí se zásadami záchrany tonoucího a poskytování první pomoci tonoucímu, dále také se záchrannými soupravami, které mají od obnovení techniky v každém zásahovém voze 156. Pro samostatné školení v rámci povodní se tato mimořádná událost na území Prahy děje velmi málo.

3. *Myslíte si, že by MP HMP mohla být při řešení mimořádné události typu povodeň více zapojována? Pokud ano, jak?*

V rámci řešení mimořádných událostí, které mají dlouhodobější charakter, jsou pro zapojování MP HMP značné nedostatky v rámci legislativy, které do značné míry omezují možnost využití MP HMP pro zásah. Zaměstnanci MP HMP se řídí zákoníkem práce, který nedovoluje strážníkům vykonávat nepřetržitou činnost přesčas, a to hodnotím jako jeden z největších problémů. V minulosti, v letech 2014 až 2016, se tento problém začal řešit. Byl vydán návrh legislativních změn, který se týkal svolávání strážníků mimo pracovní dobu a nahrazení pracovního poměru za poměr služební. Tento návrh bohužel neprošel, a proto je MP HMP stále limitována a nucena uzavírat koordinační dohody se základními složkami IZS.

V realu je však potřeba o tomto problému určitě opět jednat, vzhledem k minulým událostem, kdy byla pomoc strážníků zapotřebí. V roce 2002 bylo třeba strážníky v ostrém zásahu po dobu jednoho týdne, následující dva až tři měsíce byli nadále vyžadováni pro následná opatření. V roce 2013 se tato doba již zkrátila, ale i přesto byl ostrý zásah strážníků pět dní a následná opatření byla plněna od 12 dní do tří týdnů.

Pro lepší využití městské policie bych navrhoval, aby se ve statutárních městech, především v Praze, Brně, Ostravě a Plzni, přeřadila městská policie z ostatních složek do složek základních. Tento krok by vyřešil veškeré problémy, které jsem již zmiňoval.

4. *Vaše osobní poznatky, týkající se nedostatků či naopak nadstandardů v rámci zapojování, řízení, vybavení MP HMP v souvislosti s řešením povodní.*

Rád bych se vyjádřil k povodním v roce 2013, kdy jsem měl možnost sedět v krizovém štábu jakožto zástupce MP HMP. Jedním z velkých problémů, který rozhodně nehrál této situaci do karet bylo odvolání primátora hlavního města Prahy, pana Svobody, dne 29. 5. 2013. Den na to začala přicházet povodeň. Při počátku povodní se objevily mezery v legislativě. Po odvolání primátora nebylo zcela zřejmé, kdo zastane momentálně neobsazenou řídicí pozici a díky této skutečnosti se vyskytl problém v krizovém štábu magistrátu v rámci organizačních záležitostí. Prvních pár dní bylo tedy po organizační stránce velmi zmatených, do řídicích činností jsem se aktivně začal zapojovat i já osobně. Tento stav však hodnotím jako velmi alarmující a je nutno této situaci do budoucna předcházet. Nutno ještě podotknout, že co do rozsahu byly povodně v roce 2013 jen pouhou polovinou devastujících povodní z roku 2002. Další nedostatek, který chci vyzdvihnout je ze cvičení POVODNĚ v roce 2013, kdy byly na cvičení přivezeny kontejnery s protipovodňovými zábranami, avšak ke kontejnerům chyběly montážní sady, bez nichž se stavba zábran nedá uskutečnit. Od tohoto pochybení se tento nedostatek odstranil a je na něj kladen velký důraz.

5. *Jsou určité věci, které by se v rámci řešení mimořádné události typu povodeň měly řešit více či neměly v žádném případě opomíjet? – na co klást největší důraz*

Mezi nejdůležitější činnosti MP HMP při řešení takovéto situace patří dohled nad uzavřenými komunikacemi a nad evakuovanými obyvateli. Dále se MP

HMP podílí na samotné evakuaci osob, například tomu tak bylo v roce 2002. Dále také MP HMP vyzívá občany k evakuaci, bylo tomu tak v roce 2013 v městské části Praha 1. Další činnosti, dle mého není třeba doplňovat.

6. *Další informace či zkušenosti, které byste do této problematiky chtěl zmínit, vyzdvihnout či okomentovat.*

Chtěl bych zdůraznit velmi alarmující fakt týkající se neznalosti zákona o krizovém řízení na úrovni hejtmána a starostů. Díky tomuto nedostatku dochází k zahlcování bezpečnostních sborů při řešení mimořádných událostí a tím dochází ke ztěžování činnosti zasahujících složek. Další nedostatek, který musím ještě jednou vyzdvihnout je, dle mého, nevhodně utvořená legislativa, která činnost MP HMP ve značné míře zatěžuje a omezuje.

Záznam rozhovoru s Paľem Kvasnovským, technikem odboru protipovodňových opatření a úkrytů civilní ochrany, Správa služeb hlavního města Prahy

1. Jaký je Váš názor na materiální a technickou připravenost hlavního města na řešení mimořádné události typu povodeň?

Ohledně materiálového a technického vybavení je HMP vybaveno dostačující technikou v rámci toho co je schopna zajistit. Co se týká techniky k zajištění návozu a výstavby PPO není rentabilní pořízení nákladních vozidel a techniky potřebné k vyskladnění a rozvozu PPO.

2. Jaký je Váš názor na připravenost MP HMP na řešení mimořádné události typu povodeň?

Městská policie v době mimořádné situace jako je povodeň v první řadě řeší společně s PČR ostrahu míst výstavby PPO, dopravní obslužnost objížďky atd., V případě vyhlášení 3. stupně povodňové aktivity jsou příslušníci využíváni i k evakuaci obyvatelstva, a to při plném nasazení které může trvat klidně týden není schopna žádná organizace zajistit vlastní silou jsou nutné posily z jiných krajů.

3. Myslíte si, že by MP HMP mohla být při řešení mimořádné události typu povodeň více začleňována? Pokud ano, jak?

Se začleňováním více strážníků se vracím k předchozímu bodu, kdy je nutné střídání srážníků, samotná výstavba PPO dle harmonogramu MHMP je stanovena na 52 hodin od prvního nasazení. MP musí zajišťovat svojí běžnou činnost + mimořádnou situaci.

4. *Vaše osobní poznatky týkající se zapojování MP HMP do řešení mimořádné události typu povodeň.*

Mé osobní poznatky jsou ve směr kladné, při nasazení strážníků z jiných okrsků či policie s jiných krajů je nutné lepší proškolení v rámci místopisu anebo zajišťovat sdružené hlídky (místní + výpomoc).

5. *Jsou činnosti, které by MP HMP neměla v žádném případě opomíjet při řešení mimořádné události typu povodeň?*

Jako nejnnutnější činnost, která je tak trochu opomíjena je vstup v uvozovkách civilistů na úseky výstavby PPO při samotné výstavbě ale i následném střežení úseků které jsou již vystavěny a jsou hlídány.

Úkoly plněné v průběhu cvičení VODA 2019

Tabulka úkolů realizace cvičení „VODA 2019“

P.č.	Název úkolu – opatření	Termín do	Místo plnění	Plní	Součinnost
1.	Zajištění uzavírek v dopravě MP HMP a P ČR	6:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Městská policie HMP Krajské řed. Hl. m. Prahy PČR	
2.	Vývoz mobilních prvků PPO HMP a osvětlovací techniky ze skladu v Dubči	6:00 Den cvičení	Centrální sklad PPO HMP Dubeč	Správa služeb HMP	Městská policie HMP
3.	Zahájení činnosti zdravotnického zajištění	7:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	ZZS HMP	
4.	Zahájení střežení mobilních prvků PPO HMP a techniky	7:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Městská policie HMP	
5.	Výstavba mobilních prvků PPO HMP a zprovoznění osvětlovací techniky	7:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Správa služeb HMP	A ČR, JSDH
6.	Zkouška funkčnosti povodňových vrat a výstavba PPO na nich	7:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Povodí Vltavy, s.p.	Správa služeb HMP
7.	Vývoz čerpací techniky pro čerpání vnitřních vod	6:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	PVK a.s.	
8.	Ukončení výstavby PPO HMP a uskladnění v areálu v Dubči	24:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Správa služeb HMP	A ČR, JSDH
9.	Zahájení zprovoznění čerpání na čerpací stanici	7:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	PVK a.s.	
10.	Kontrola provedených protipovodňových opatření	průběžně Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Povodňová komise HMP	Odd. kriz. managementu odboru RED, Správa služeb HMP, PVK a.s.,
11.	Demontáž a odvoz mobilních protipovodňových prvků, čerpací techniky a osvětlovací techniky do skladů Dubeč a PVK	Průběžně po kontrole úseku Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Správa služeb HMP PVK a.s.	A ČR, JSDH
12.	Ukončení činnosti zdravotnického zajištění	24:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	ZZS HMP	
13.	Ukončení střežení mobilních prvků PPO HMP a techniky	Průběžně Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Městská policie HMP	
14.	Ukončení uzavírek a obnovení provozu v oblasti cvičení	24:00 Den cvičení	Etapa 0002, 0005	Městská policie HMP, Krajské ředitelství hl. m. Prahy P ČR	

Zdroj: PLÁN PROVEDENÍ prověřovacího cvičení „VODA 2019“, přílohová část. hlavní město Praha, 2019.

Osobní fotodokumentace ze cvičení VODA 2019

Průslušníci aktivních záloh AČR při stavbě PPO – instalace lomené (žluté) slupice (zdroj: vlastní)

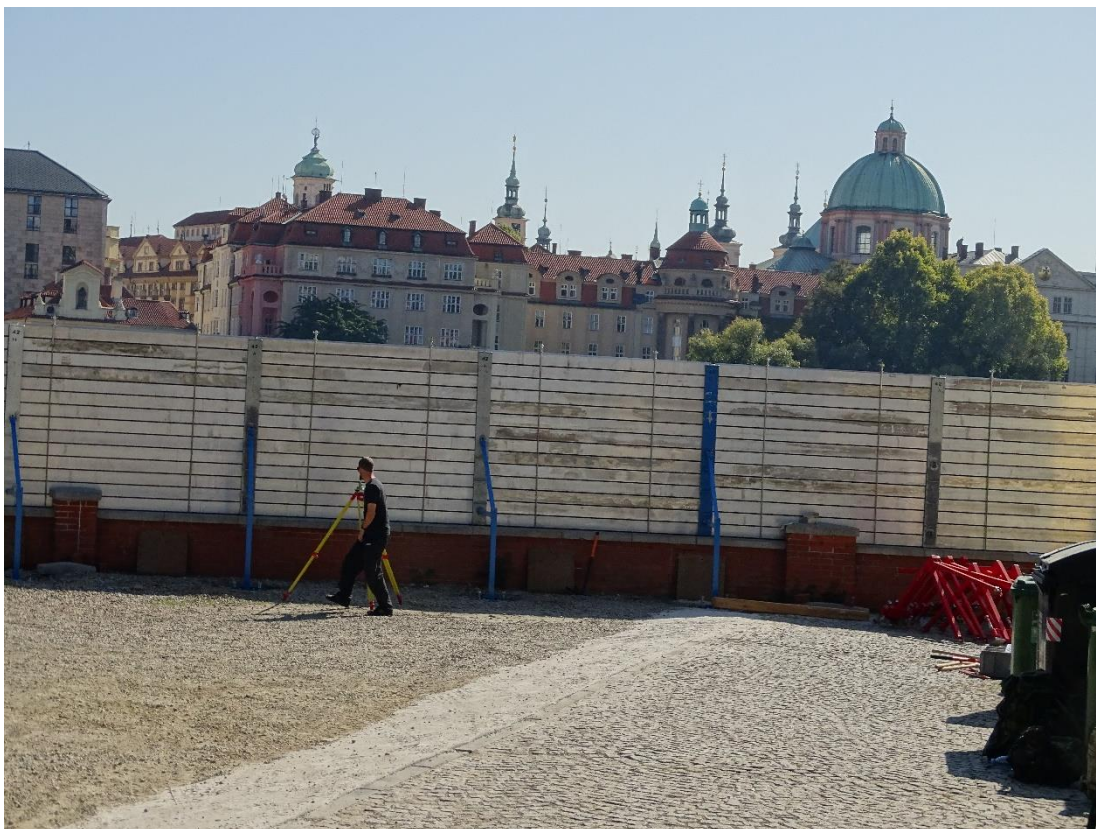
Stavba PPO – rovné (zelené) slupice a zasazená hradidla (zdroj: vlastní)

Příslušníci akčních záloh AČR – konzultace probíhající instalace PPO (zdroj: vlastní)

Příslušníci akčních záloh při instalaci PPO – dokončování instalace protipovodňové stěny (zdroj: vlastní)

Dokončená instalace PPO, úsek etapy 0002 – kontrola funkčnosti PPO (zdroj: vlastní)

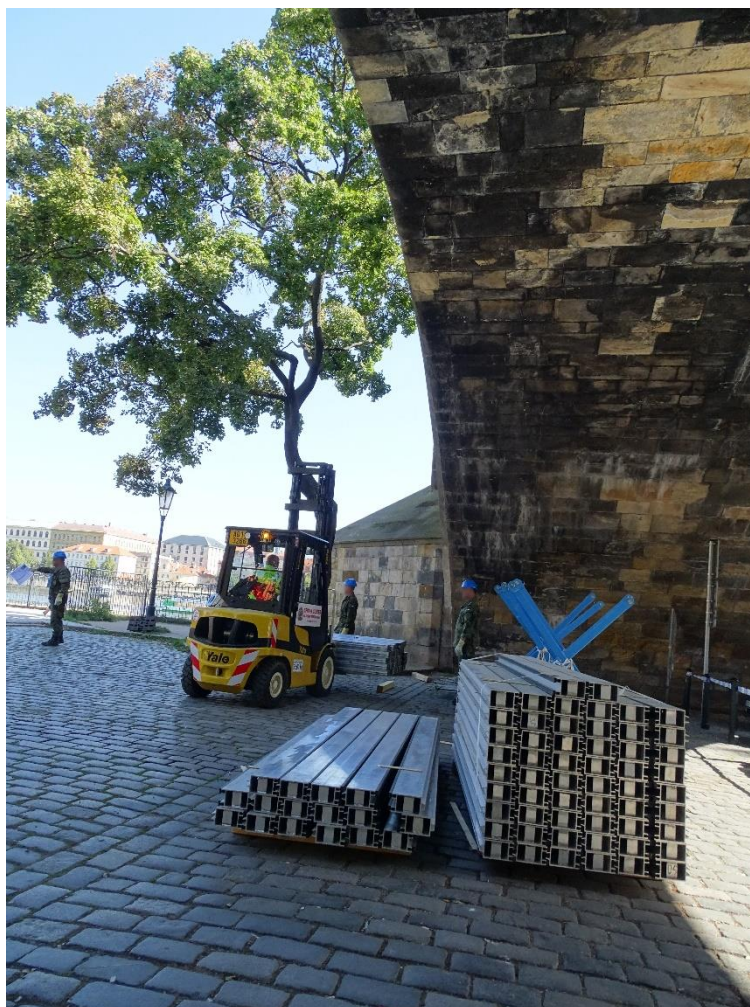
Dokončená instalace PPO úsek etapy 0002 z vnější strany hrazení (zdroj: vlastní)

Příslušníci SDH Praha 1 a SSHMP při instalaci PPO – zasazování slupic do kotevní desky (zdroj: vlastní)

Instalace PPO úsek etapy 0002 – čištění kotevních desek a prahů pro správné usazení proního hrazení (zdroj: vlastní)

Připravená hradidla pro transport na místo instalace pomocí vysokozdvížného vozíku (zdroj: vlastní)

Příslušníci aktivních záloh AČR při instalaci slupice přiléhající ke Karlovu mostu (zdroj: vlastní)

Příslušníci akčních záloh a SSHMP při instalaci PPO přiléhající k Mánesovu mostu (zdroj: vlastní)

Strážníci MP HMP vykonávající dohled nad odstavenou technikou HZS hl. m. Prahy a nad dodržováním zákazu vstupu (zdroj: vlastní)